

REFORMÁTUS

Újság

Gyülekezeti tájékoztató

2012. július - augusztus

XIX. évf. 7-8. szám

...amikor nem is számítász Rá...!

„Vigyázzatok tehát, mert sem a napot, sem az órát nem tudjátok!”

(Mt 25, 13)

„Vége van már a szolgaságnak...” – hangzik sok iskolás gyermek és fiatal szájából az örvendező mondat az iskolaév végén. Maguk mögött tudhatnak (ismét) egy iskolaévet és megkapták annak bizonyítványát, amilyen teljesítményt nyújtottak az elmúlt félévben, évben. Ezt pedig természetesen (ki)értékelés követ, pozitív vagy negatív hatásokkal. Ha elégedett mindkét fél, akkor a gyermek megkapja a várva-várt és megérdemelt jutalmat, ha viszont a bizonyítvány tulajdonosa, vagy a szülő kivetnivalót talál, akkor jönnek a különféle hanghatású beszélgetések, mentegetőzések és rábizonyítások, hatásosnak tűnő megoldások, fűszerezve pár személyre szabott, kreatív nyári foglalkozással.

Van olyan eset, amikor a gyermek elégedetlen saját magával és szomorú, mert valamilyen oknál fogva nem tudta a szerinte legtöbbet kihozni magából. Van, amikor azt hiszi, hogy kihozta, és közben meg sem közelítette azt, amire képes lenne, s van, hogy meg sem próbál előrébb jutni. Ezen kívül van még pár megmagyarázhatatlan és hihetetlennek tűnő eset. Ez a gyermeki oldal. S van a szülő oldala: ebben az esetben is megvannak ezek a változatok, azonban még párosul a „felsőbbrendűség” hatalmában álló bírálatokkal: „mert, ha jobban odafigyelsz, ha kicsit többet tanulsz, ha nem a számítógép előtt ülnél állandóan...” Igen, „ha...” – pontosan erről van szó. A gyermek is engedetlen, szó se róla, azonban biztos, hogy csak benne van a hiba? Biztos, hogy a másik, aki hibás, az a tanár? A tanár az iskolában okítja a diákokat, jó esetben tanít az élet dolgaira is, de hogy ezt a gyermek igazán elsajátítsa, a szülőnek kell példát mutatnia, ezzel is segítve őt. Azon-

ban a szülő sokszor kötelességei helyett csak jogainak él, a gyermek pedig ösztönszerűen nő fel, és a korának megfelelő dolgokról fogalma sincs. Az önművelésről, olvasásról, értelmes időtöltésről és az etikett gyakorlásáról már ne is beszéljünk.

Ezt a pár mondatot lehet és kell is szó szerint érteni, de ugyanez érvényes az élet más területeire is. Vegyük például a hittanos gyermekeket: vége az iskolaévnek, s amint meg volt a hittanvizsga, a záró alkalom, a gyermekeket nem látjuk a templomban egészen

Simor András grafikája

szeptemberig. Igaz, a szülőket sem. Bár lehet, hogy mindannyiójukat egész évben sem láttuk. Vajon hol voltak/vannak? Hozzáteszem: tisztelet a kivételnek! Nagyon szomorú dolog, amikor megkérdem a hittanórák alkamával, hogy ki volt múlt vasárnap (a hétköznapi alkalmakat már meg sem merem említeni) templomban, és a tíz gyermekből kettő-három jelentkezik. Tegyük kötelezővé a templomlátogatást és az imádkozást? Fenyítsük meg őket, hogy hittanra se gyere, ha templomba nem akarsz jönni? Szólok anyukádnak, ha nem maradsz az istentiszteletre? Annak az anyukának vagy apukának, aki eljön a gyermekéért istentisztelet előtt, és ahelyett, hogy kézenfogná és

együtt ülnének a padokban, hazaviszi? Ez a történet pedig sajnos nem csak feltételezés, hanem tény, gyakorta megtörtént eset. Akkor kitől várjuk a megoldást?

Van persze olyan példa is, amikor a szülők kirándulni, fürödni, piacra mennének vasárnap délelőtt, mert mi más dolga lenne ilyenkor egy jó kereszténynek, neki is jár a kikapcsolódás, viszont a gyermek mondja azt, hogy mehetünk, de csak istentisztelet után. Ezt egy szülő mesélte nekem és közben szégyenkezve döbrent rá, hogy a gyermek mutat utat és nem fordítva. Pedig, hadd tegyem hozzá, ez egy kivételes eset volt a szülők részéről, ugyanis becsületes templomjáró családról van szó, a gyermek viszont egy alkalmat sem akart kihagyni. Mennyire jó lenne, ha minden szülőnek ilyen gyermeke lenne, és mennyire ideje lenne, hogy minden gyermek szülője így szégyellje magát, amikor elvonja gyermekét az Isten házából és Igéjétől.

Azonban sajnos, ez az idő még nem jött el, viszont vigyázzunk, nehogy késő legyen...! Isten Igéjét olvasva sok helyen találkozhatunk utalásokkal és útmutatásokkal az „idővel” kapcsolatban. Említsük meg például a „Tíz szűz” történetét (Mt 25, 1-13), a Hegyi Beszédben megírt „Szoros kapu, keskeny út”-t (Mt 7, 13-14), Jézus szavait a „Szoros kapu”-ról (Lk 13, 22-30), esetleg a kapernaumi százados történetében olvasható gondolatokat (Mt 8, 11-12). Ez csak pár példa, hogy elgondolkodjunk és megerősödjön (vagy épp életre keljen) bennünk a vágy, hogy példamutató gyermekei legyünk Istennek...

Oly sok emberben oly nagy a bizonyítási vágy – hogy ne nevezsem egoizmusnak – , miért nem érdekel akkor bennünket kicsit jobban, hogy a hit iskolájában milyen bizonyítványt adna nekünk a mi Istenünk? Olyan jó látni az istentiszteleten az agg korban lévő

testvéreket, akik nem a kifogást keresik, miért nem tudnak eljönni az istentiszteletre, hanem örülnek a külön alkalmaknak is, mivel így többet tudnak lenni a gyülekezet közösségében. Ez ugyanis – elmondásuk szerint – életük szerves része; ha nincs a hit, talán már egy betegség rég a túlvilágra segítette volna őket. Miért nincs meg ez a reménység- és hit-érzet a mai ifjabb generációban? Miért nem adnak esélyt a szülők a gyermekeknek, hogy higgyenek és az Istenbe vetett hitből merítve épüljenek fel lelki házzá (1Pét 2, 1-12)? Ez egy lehetőség a szülők számára, ha már az „iskola” annyira eltanítja a gyermekeket, hogy legalább a konfirmációig megtanítták őket arra, hogy a templomlátogatás elengedhetetlen része egy keresztyén életének. Így a konfirmáció után is ellátogatnának oda az ifjak. De így, hogy kicsiny korban is az ellenkezőjére tanítják őket, közben képmutatón az „igaz hívőt” színlelik, így a gyermek is összezavarodik és a következő generációnak sincs esélye. Tényleg ennyire nem félünk az „idő”-től? Vagy majd akkoris

a vőlegényt hibáztatjuk azért, ha nem akkor jött, amikor mi akartuk? Meddig mehetünk el? Miért kell egy katasztrófának történie ahhoz, hogy az emberek hinni kezdjenek úgy igazán, amennyire azt hangoztatni tudják?

Kedves Testvérem, ne légy ilyen balga szűz! Van lámpásod, van lehetőség, hogy elegendő olajat végy magadhoz, akkor miért mész ellenkező irányba és dacolsz saját „koronád”-dal (Jel 2, 10)? Tudom, sokszor nehéz hívő embernek lenni, s bár a világ gúnyol, nevet, miért nem tölti lelkünket el a hönvág, hogy vágyakozunk Istenhez, legalább vasárnaponként? Testvérem, újabb lehetőség van, hogy megmutasd, kinek is az oldalán harcolsz: itt a szünidő, vonz a strand – ami vasárnap délelőtt a leghűsítőbb; a kikapcsolódás – amikor még véletlenül sem kell végre a kezembe vennem könyvet, főleg nem a Bibliát. Mi van akkor, ha legközelebb, amikor imádkozol, a jó Isten fogja azt mondani, hogy most én megyek szabadságra, oldd meg a problémádat, ne haragudj, nem segíhetek? Akkor mit teszünk majd? Az emberi elme végtelen

variációkra képes, de ez lelkére nézve mind kárt vall majd (Mt 16, 26).

Lehet, hogy most utolsók vagyunk, de elsők lehetünk majd, s azok, akik kedvéért most elsők akarunk lenni, azok az utolsók lesznek (Lk 13, 30), s lesz sirás és fogcsikorgatás (Lk 13, 28). De akkor már késő... Még van időnk, nem tudjuk mennyi, de akárhogy nézzük, egyre kevesebb. Erre a hívő ember boldogan tekint, mert nem sokára megláthatja Urát. A világi ember kesereg, szorong és pánikol, mert elveszít majd „mindent”. Melyik vagyok én? Mi a célom? A nyári meleg akadályoz ebben?

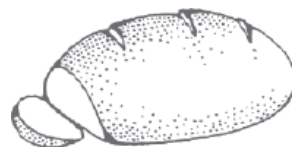
Vedd elő a Bibliaolvasó vezérfonalat, lapozd fel a Bibliát és erősödj meg naponként!

Az Úr, a Te Istened kitűnő bizonyítványt készített számodra, tégy érte, hogy bár nem érdem szerint, de kegyelemből hit által megkapd azt (Ef 2, 8)! Ebbe vetett bizodalommal kívánok áldott nyarat, szünidőt Neked is! Nem egyszerű a feladatod, de nem is lehetetlen, csak akard és hidd, hogy lehetséges!

Csoma Annamária

Nemcsak kenyérrel él az ember

Olvasandó: Jób könyve 11. része

Új szereplővel ismerkedhetünk meg ebben a részben, akinek neve Cófár. Lakhelye – vagy származási helye Naama. Az Ótestamentumban ez a hely másutt nem szerepel, ismeretlen. Ezért Cófárról is csak annyit tudhatunk meg, amennyit szavaiból kikövetkeztethetünk. Ezekből pedig első olvasásra azt gondolná az ember, hogy nem sok jót mondhat róla. De ne vonjunk le -egymásról sem- elhamarkodott következtetéseket. Mert ahogyan olvastuk: „Amikor meghallotta Jób három barátja, hogy mennyi baj érte őt, eljöttek a lakóhelyükről: a témáni Elifáz, a súahi Bildád és a naamá Cófár. Megállapodtak egymással, hogy elmennek hozzá, és részvételt vigasztalják őt” (Jób. 2:11). A baráti szeretet tehát nem hiányzott életéből, Harmadikként szólal meg. Ebből az akkori szokások szerint arra következtethetünk, hogy ő a legfiatalabb a barátok között. Tiszteletben tartja korosabb barátait is. Heves indulata talán azzal magyarázható első sorban, hogy Jób az előtte szóló idősebb barátai szavára ismételtelen elutasítón

reagál. (Talán azt gondolja, tiszteletlenség Jób részéről barátaival szemben, hogy ennyi bölcs, baráti tanácsot nem fogad el, s ezért szidást érdemel). Beszédét mégis azzal a gondolattal vezeti be, hogy Jób a sok beszéddel szeretné elérni azt, hogy barátait maga mellé állítsa, hogy megunják hallgatni, s inkább igazat adnak neki, csak legyen csendben...

„Cófár szerint Jób bőbeszédűsége csak határtalan beképzeltségét árulja el s ezért rendre kell utasítani. Jób a maga ártatlanságát hajtogatja, ami nem más, mint Istennek igazságtalansággal való vádolása. Ha Isten megjelentene neki bölcsességének titkait, rájönne, hogy Isten jobban ismeri őt, mint ő saját magát s azt is megértene, hogy Isten nemcsak nem bánik vele keményen, de még sokat el is néz neki. Jób azt akarja bizonyítani, hogy Istenről való gondolkodása helyes és tiszta. Cófár jól sejti, hogy Jób szavai egy az övékével szöges ellentétben levő tanítást akarnak érvényre juttatni a szenvedéssel kapcsolatban. Cófár is

kívánja, hogy bárcsak szólalna meg Isten! Csakhogy akkor másképpen történe, mint ahogy Jób elképzei és reméli. Jób azt állítja (9:15); hogyha Isten engedne a szorításból, szabadon be tudná bizonyítani ártatlanságát. Cófár szerint Isten a maga végtelen bölcsességével Jóbót el tudná hallgattatni. Cófár elfelejti, hogy ellenfele ezt már maga is elismerte. Cófár sem különb barátainál, ő sem képes megérteni Jób helyzetét és szempontjait”. (Jubileumi kommentár). Szeretném itt megjegyezni, hogy kommentárunk szerzője Jóbót többször is szimpatikusabb szereplőként értelmezi (amire ezért mi is hajlamosak vagyunk), pedig a vele vitázó barátok sem hitetlen pogányok... Sőt, a Törvényen és a hagyományon alapuló hitet képviselik, amiben Jób is élt, míg vesztésegei, bajai el nem érték. Ne a két (ill. több) ellenkező személyt akarjuk mindenáron „megitélni”, hanem vegyük észre, mit tehet az emberrel a nyomorúság, az együttérzés nélküli vitakozás!

Cófár szavai az emberi síkból az

Isten határtalan távlatai felé mutatnak, aki számára nincs lehetetlen. „A Mindenható tökéletessége kifejezés az Isten bölcsességének dimenzióit, az ő mindent átfogó tudását jelenti, melyre a 8–9. kitételei vonatkoznak, vö. Zsolt 139:1–8. – 10: Visszaautal a 9:11–12-ben elmondottakra, ahol Jób Istennek az ő sorsába való beavatkozását erőszaknak minősítette. Cófár Bildáddal egyértelműen a Jóbbal történeteket Isten nyilvános ítéletének tartja vö. 8:4. Ez az ítélet az Istennek az emberek titkos bűneit is ismerő mindentudásán alapszik. 12. v. E nehezen érthető kifejezések valószínűleg Jóbnek eddigi értelmetlen és féktelen viselkedésére céloznak. Gen16:12 mondja Ismaellel kapcsolatban, hogy párä 'ádám azaz vadszamar-ember, vad természetű ember (Károli). Ha a vers második sorában jivváléd (születik) helyett a jilláméd (tanítottat) olvasás jogos, akkor a mondat így hangzana: Értelmessé válhat a bolond és a vad természetű embert is megtaníthatná. Vagyis Isten Jóbót is jobb belátásra tudja bírni. Átmenet ez a mondat a következő gondolatokra, melyek Jóbót megtérésre buzdítják” (Jubileumi kommentár). Az új fordításban már ezt olvassuk „Az üresfejű ember is válhat értelmessé, a vadszamar csikaja is szü-

lethet emberré”. Jób. 11:12 Bár a második fele a versnek bizarrnak tűnhet, de emlékezzünk arra, mit mond Jézus a virágvasárnap bevonuláskor a Lk. 19:40-ben: „De ő így válaszolt: „Mondom nektek, ha ezek elhallgatnak, a kövek fognak kiáltani.” [Hab 2,11] Bizony, ma is újra meg újra tanulnunk kell elfogadni azt, hogy Isten számára semmi sem lehetetlen...

Végül „Cófár az előtte szólókhoz hasonlóan (5:17; 8:20 skv.) Istenhez fordulásra szólítja fel Jóbót s intelmeit ígéretekké támasztja alá. Ha Istenhez fordulnál s az elkövetett bűntől megtisztulnál, ismét emelt fővel járhatnál. Szenvedéseidet jövődö boldogságod elfeledtetné veled. Félelem nélkül élhetnél és mások is újból elismernének. Persze a gonoszok efféle nem remélhetnek. Azoknak reménysége – és itt Jób halálvágyára céloz – a lélek kilehelése. A 16. versben az áradás az életveszély kedvelt képe. Vö. 12:15; 22:11; 27:20; Ézs 43:2. Cófár kevésbé rokonszenves, mint Bildád. Hiányzik belőle Elifáz sima modora és udvariassága, de értelmi képességeit nem lehet megtagadni. Ő a legélesebben vitatkozó a három barát közül és mély teológus is. Elifáz látomásra hivatkozik, Bildád a régiek hagyományaira, Cófár agnosztikus:

Isten nagyobb, mint az emberi bölcsesség. Beszédében ellentmondás van: Ha Jób nem ismeri a bölcsességet, vajon ő honnan vette azt és honnan tudja, hogy Jób sorsa bűneinek következménye? (Jubileumi kommentár)

Ima: Imádkozzunk a 8. zsoltár verseivel:

A karmesternek: „A szőlőtaposók” kezdetű ének dallamára. Dávid zsoltára.

Ó, URunk, mi Urunk! Mily felséges a te neved az egész földön, az égen is megmutattad fenségedet! Gyermek és csecsemők szája által is építet hatalmat ellenfeleiddel szemben, hogy elnémítsd az ellenséget és a bosszúállót. Ha látom az eget, kezded alkotását, a holdat és a csillagokat, amelyeket ráhelyeztél, micsoda a halandó - mondom -, hogy törödsz vele, és az emberfia, hogy gondod van rá? Kevéssel tetted őt kisebb Istennél, dicsőséggel és méltósággal koronáztad meg. Úrrá tetted kezded alkotásain, mindent a lába alá vetettél: a juhokat és marhákat mind, még a mezei vadakat is, az ég madarait, a tenger halait, amelyek a tenger ösvényein járnak. Ó, URunk, mi Urunk! Mily felséges a te neved az egész földön! - Ámen!

- id. f. -

Olvasandó: Jób könyve 12. része

Cófár beszédére Jób válasza következik. Ez Jób harmadik beszéde. Három fejezetre osztva (12–14. rész) olvashatjuk azokat a gondolatokat, amelyekkel visszavágni akar az őt türelmetlenül támadó barátoknak. A kezdő soroknak a hangvétele gúnyos, de itt már a barátok – első sorban Cófár – „bölcsességét” kérdőjelezi meg Jób. Az akció-reakció elve a beszédben is érvényes. Jó példa erre a két bevezető vers. Jób nem tud elnéző, megbocsátó módon napirendre térni a vádaskodó, még több bűnt gyanító feltételezés hallatán. Hiányzik a Krisztus útmutatása: „Én pedig azt mondom nektek, hogy ne szálljatok szembe a gonosszal, hanem annak, aki arcul üt jobb felől, tartsd oda másik arcodat is. Ha valaki pereskedni akar veled, és el akarja venni az alsó ruhádat, engedj át neki a felsőt is. Ha pedig valaki egy mérföldnyi útra kényszerít, menj el vele kettőre. Mt. 5:39 – 41”. Valamikor a Hegyi beszéd lényegét úgy magyarázta néhai lelkészünk, hogy „aki téged kövel dob meg, dobd vissza kenyérrel”! Egy rokonom, aki orosz hadifogságból tért

vissza, viszont erre azt felelte, a táborban a szovjet emberek azt tanították neki, hogy: „Aki téged kövel, te azt mennykövel!” S hogy miért jut eszembe itt, és kinek a tanítása követettebb ma, azt mindenki maga is eldöntheti...

Amit viszont nem mindig veszünk Jób könyvében észre, azt most megfigyelhetjük. Jób válaszából a harag kimosza az Isten ellen irányuló vádaskodást, elmúlik - ha rövid időre is - a halálvágy.

De nézzük meg mit olvashatunk e versekről a Jubileumi kommentárban: „A barátok bölcsességét azért utasítja vissza, mert közhely. Nemcsak, hogy semmit se tudnak mondani, de még fölényeskednek is, ahogy a bajba jutottakkal a világban szoktak az emberek. Amivel olyan nagyra vannak az az álatok világából és a mindennapi életből is nyilvánvaló a józan ész számára. Ami igazságot mondani tudnak, azt ő sem tagadta sohasem.

Ti vagytok a nép! Jób gúnyosan felnagytítja „vigasztalójának” nézeteit, mintha ezek a nézetek az egész emberiség közkinccse volnának. Más magyará-

zók szerint itt szócsonkulás történt és az eredeti jelentés ez volt: ti vagytok a tudók. Jóbót sérti az a mód, ahogy barátai tudatlanságot hánynak szemére, miközben a maguk felfogását mély értelmű, felülmúlhatatlan bölcsességnek állítják be. Vö. 4:12; 5:26; 8:8–10; 11:2 etc. A szerencsétlen Jób számára gúny volt, hogy barátai őt, akit Isten egykor imádságok meghallgatásával igaznak ismert el, most Istentől megvert bűnösnek tüntetik fel. - 4. Örök emberi igazságot fejez ki, mert a tömeg mindig megvetette a szerencsétlent és még mélyebbre taszította azt, aki amúgy is roskadott. - 6b: Aki kezében hordja Istent kifejezés értelme: akinek fegyvere vagy a pusztá ökö az Isten, mert számára a nyers erő és a saját érdek mindenek felett áll. Azok az igazi bálványimádók, akik nem vetik alá magukat Isten akaratának, akik Istent a saját önző céljaikra, a kegyességet pedig nyerészkedésre használják. - 9: Az egész világ tudja, hogy „az Úrnak keze cselekszi ezt”, azaz ő az ok, akire minden visszavezethető, tehát a gonoszok boldogsága is, amelyről a 6.

versben szó van. – 11: Szólasmondás. A nehéz dolgokat meg kell vizsgálni alaposan, mielőtt ítéletet mondunk róluk, vö. 6:30; 34:3. Jób azt akarja barátainak mondani: előbb vegyék pontosan eszetekbe mi a probléma; nem az, hogy Isten minden sorsot intéz, mert ezt mindenki tudja. Jób számára a kérdés az, hogy Isten az emberi sorsot a cselekvés igazságos jutalmazása szerint intézi-e?

Tehát Jób szavaiból kiderül, hogy Isten bölcsességéről ő is tud beszélni, még szebben és még többet, mint am azok. Szerinte azonban Isten bölcsessége nem világot rendező és építő, hanem a meglevő rendet mintegy összezavaró és azt talányos módon feldúló bölcsesség. Példákat sorol fel az emberi életből és a népek történetéből, ahol minden Isten hatalmi szavától függ. Az isteni bölcsesség az emberi bölcsességet mindig megszegényíti. Jób kimondott kérdése a barátokhoz: vajon azokat az itt felsorolt eseteket is olyan könnyen meg tudjátok magyarázni, mint a velem történeteket? Ennek a hatalommal intézkedő bölcsességnek első példája gyanánt a saját sorsát idézi. Utal Cófár szavaira 11:10; vö. 7:12; 10:14; 13:27.

14: Ha valakire rázárja az ajtót. Vermeket használtak börtönül, amelyeket felülről zártak be vö. Jer 38:36; JSir

3:53. – 15: Istennek a természet erői is rendelkezésére állnak, ha fenyeíteni akar, aszály és árvíz egyaránt tőle jönnek. – 16b: Övé az eltévelyedett és aki tévelygésre visz. Ez nemcsak erkölcsi, de intellektuális értelemben is értendő. Az okos ember, aki értelmileg mások felett áll és aki képes a gyengébb tehetségűt félre vezetni, könnyen bölcsnek képzelet magát. Isten szemében azonban a tévelygésre vívó nem több, mint a megtévesztett. Mindkettő az ő kezében van s saját céljai szerint szabadon használja fel őket. – 17 skv.: Tanácsadók, bírák, királyok, papok, ékesen szólók, vének és előkelők itt elsősorban, mint bölcsök jönnek számításba s csak másodsorban, mint hatalmasok. Minden okosságukkal sem tudják ezek Istent abban megakadályozni, amit velük véghez akar vinni. Fogságra viszi, az eredetiben szereplő sálál jelentése: meztláb, ruhától megfosztottan, vagyis ahogyan a hadifoglyokat szokták hajtani, vö. Ézs 20:4; 2Krn 28:15. Természetesen itt nem kell minden áron fogságra vitelre gondolni. – 18: azokról a bilincsekről van szó, amelyekkel a királyok kötik meg alattvalóikat. – 22: A világ, a kozmosz mélységei és a Seol sötétsége is az ő hatalmának vannak alávetve. De a vers jelentheti azt is, hogy Isten feltárja azt a

sötétséget, mellyel az emberek terveiket és tetteiket körülveszik (vö. Ézs 29:15), vagyis Isten minden hátsó szándékot napvilágra hoz. Ez persze félelmes gondolat a gonoszoknak és Jób barátai iránt is lehet benne fenyegetést érezni. – 23-25: Nemcsak az egyes emberek sorsa, de a népek emelkedése és bukása is Isten intésétől függ vö. Ézs 19:11-15; 40:23; 43:25.”

És ha eddig eljutottunk, és elfogadjuk Jób meglátásait, vajon el tudjuk e hinni, hogy ami a világban történik, ami az Unióban zajlik, az nem csak gazdasági válság, hanem válasza Istennek egy olyan bálvány létrehozására, amely Őt akarja kizárni teremtett és megváltott földi világából!

Ima: Imádkozunk a 23. zsoltár verseivel:

Dávid zsoltára. Az ÚR az én pásztorem, nem szűkölködöm. Fűves legelőkön terelget, csendes vizekhez vezet engem. Lelkemet felüdíti, igaz ösvényen vezet az ő nevéért. Ha a halál árnyéka völgyében járok is, nem félek semmi bajtól, mert te velem vagy: vessződ és botod megvigasztal engem. Asztalt terítesz nekem ellenségeim szeme láttára. Megkened fejemet olajjal, csordultig van poharam. Bizony, jóságod és szereteted kísér életem minden napján, és az ÚR házában lakom egész életemben. - Ámen! - *id. f.*

B I B L I A O L V A S Ó

v e z é k f o n a l

1.	Sz.	Ez 29
2.	Cs.	Ez 30
3.	P.	Ez 31
4.	Sz.	Ez 32, 1-16
5.	V.	Ez 32,17-32
6.	H.	Ez 33, 1-20
7.	K.	Ez 33,21-33
8.	Sz.	Ez 34, 1-10
9.	Cs.	Ez 34,11-31
10.	P.	Ez 35
11.	Sz.	Ez 36, 1-12
12.	V.	Ez 36,13-23
13.	H.	Ez 36,24-38
14.	K.	Ez 37, 1-14
15.	Sz.	Ez 37,15-28
16.	Cs.	Ez 38
17.	P.	Ez 39, 1-20
18.	Sz.	Ez 39,21-29
19.	V.	Ez 40, 1-27
20.	H.	Ez 40,28-49
21.	K.	Ez 41, 1-15
22.	Sz.	Ez 41,16-26
23.	Cs.	Ez 42
24.	P.	Ez 43, 1-12
25.	Sz.	Ez 43,13-27
26.	V.	Ez 44, 1-14
27.	H.	Ez 44,15-31
28.	K.	Ez 45, 1-12
29.	Sz.	Ez 45,13-25
30.	Cs.	Ez 46, 1-15
31.	P.	Ez 46,16-24

AUGUSZTUS

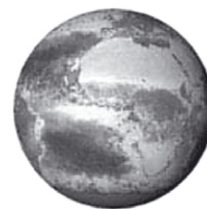
2Kor 4, 7-14
2Kor 4,15-18
2Kor 5, 1-10
2Kor 5,11-15
2Kor 5,16-21
2Kor 6, 1-10
2Kor 6,11-18
2Kor 7, 1-7
2Kor 7, 8-16
2Kor 8, 1-6
2Kor 8, 7-12
2Kor 8,13-18
2Kor 8,19-24
2Kor 9, 1-7
2Kor 9, 8-15
2Kor 10, 1-6
2Kor 10, 7-11
2Kor 10,12-17
2Kor 11, 1-6
2Kor 11, 7-11
2Kor 11,12-15
2Kor 11,16-23
2Kor 11,24-33
2Kor 12, 1-10
2Kor 12,11-18
2Kor 12,19-21
2Kor 13, 1-4
2Kor 13, 5-10
2Kor 13,11-13
1Timóteus 1, 1-7
1Tim 1, 8-11

1.	Sz.	Ez 47, 1-12
2.	V.	Ez 47,13-27
3.	H.	Ez 48, 1-29
4.	K.	Ez 48,30-35
5.	Sz.	1Krn 1
6.	Cs.	1Krn 2
7.	P.	1Krn 3
8.	Sz.	1Krn 4
9.	V.	1Krn 5
10.	H.	1Krn 6
11.	K.	1Krn 7
12.	Sz.	1Krn 8
13.	Cs.	1Krn 9
14.	P.	1Krn 10
15.	Sz.	1Krn 11, 1-19
16.	V.	1Krn 11,20-47
17.	H.	1Krn 12, 1-23
18.	K.	1Krn 12,24-41
19.	Sz.	1Krn 13
20.	Cs.	1Krn 14
21.	P.	1Krn 15
22.	Sz.	1Krn 16
23.	V.	1Krn 17, 1-15
24.	H.	1Krn 17,16-27
25.	K.	1Krn 18
26.	Sz.	1Krn 19
27.	Cs.	1Krn 20
28.	P.	1Krn 21, 1-13
29.	Sz.	1Krn 21,14-30
30.	V.	1Krn 22

SZEPTEMBER

1Tim 1,12-17
1Tim 1,18-20
1Tim 2, 1-7
1Tim 2, 8-15
1Tim 3, 1-7
1Tim 3, 8-13
1Tim 3,14-16
1Tim 4, 1-5
1Tim 4, 6-11
1Tim 4,12-16
1Tim 5, 1-8
1Tim 5, 9-16
1Tim 5,17-20
1Tim 5,21-25
1Tim 6, 1-5
1Tim 6, 6-10
1Tim 6,11-16
1Tim 6,17-21
2Tim 1, 1-7
2Tim 1, 8-13
2Tim 1,14-18
2Tim 2, 1-7
2Tim 2, 8-13
2Tim 2,14-18
2Tim 2,19-21
2Tim 2,22-26
2Tim 3, 1-9
2Tim 3,10-17
2Tim 4, 1-5
2Tim 4, 6-15

VILÁGOLDAL

Hitről hívóknak

**A BRAZÍLIAI PROTESTÁNSOK „NAGY UGRÁSA”
Tíz év alatt 26 millióval nőtt a számuk**

Soha nem látott méretű „evangéliumi invázió”, robbanásszerű protestáns növekedés tapasztalható Latin-Amerika kontinensnyi országában, Brazíliában. Talán csak az első század ősgyülekezeteinek a szaporodása hasonlítható ehhez a spirituális forradalomhoz. A mai, szekularizáció utáni világkorszak vallási/egyházi új reneszánszának legszembetűnőbb jeleként Isten napról-napra szaporítja a zöld kontinensen az Ő népét. Demográfusok, szociológusok kutatják a lelki tavasz mozgatórugóit. Legutóbb a Brazil Geográfiai és Statisztikai Intézet június végén közzétett, teljesen friss adatai lepték meg a világot az ottani protestánsok elképesztő méretű számszerű, s nyilván nem csak mennyiségi mutatókkal jelezhető növekedéséről. Forrás: christiantoday.com, flyingteapot.haaan.com, christianpost.com, guardian.co.uk. Írta: Dr. Békefy Lajos.

Erősen változó felekezeti arányok – a számok meglepő üzenete

Brazília evangéliumi-protestáns népességének a száma az elmúlt 10 év alatt 16 millióról 42,3 millióra ugrott, ami elképesztő növekedést jelez – közli a Brazil Geográfiai és Statisztikai Intézet (IBGE) június végén közzétett jelentése. A 2010-es adatokat publikáló tudományos felmérés azt is jelzi, hogy három évtized alatt a főként pünkösdi, a Szentlélek befolyása alatt álló új protestáns (karizmatikus, evangéliumi, pünkösdi) mozgalom százalékos aránya a brazil népességben 6,6 %-ról 22,2 %-ra nőtt.

Ezzel szemben a klasszikusan katolikusnak tartott dél-amerikai országban a római katolikusok száma csökkenést mutat. Tíz éve a lakosságnak 73,6 %-át tették ki, 2010-re ez az arány 64,6 %-ra csökkent.

A visszaesés a hatalmas ország minden régiójában kimutatható, legerőteljesebben az északi területeken. Itt a 2000-ben rögzített 71,3 %-os katolikus számarány 2010-re 60,6 %-ra esett vissza. Ez idő alatt ebben a régióban a protestánsok számaránya viszont 19,8 %-ról 28,5 %-ra nőtt. Rondonia Államban, az ország észak-nyugati részén volt a legnagyobb arányú a protestáns növekedés, mégpedig 33,8 %-kal. Piauí Állam viszont, ez Brazília észak-keleti része, a legalacsonyabb evangéliumi, új protestáns növekedést mutatta, 9,7 %-kal. Ez a tartomány az, ahol a katolikus egyház nem csak megtartotta, hanem növelni is tudta is befolyását. A lakosságnak 85,1 %-a katolikus. Legkisebb a katolikusok aránya Rio de Janeiro Államban, itt 45,8 %.

Vallások mozgásában – milliókat mozgató hit

Az intézet által közzétett kutatási eredmények elemzik a vallásos lakosság összetételét az alábbi mutatókkal: a megkérdezettek neme, neveltetése, iskolázottsága, faji és korbeli jellemzői. Érdekes, hogy a férfiak aránya a katolikusok között magasabb, mint a nőké: 65,5 %-kal megelőzik őket, akiknek az aránya 63,8 %.

Figyelemre méltó a korosztályok szerinti megoszlás is. A katolikus népességnek a nagyobb száma 40 év felettiekből áll. Az evangéliumi-protestánsok között magas a gyermekek és a kamaszkorúak aránya. Az 5-9 éveseké 25,8 %, a 10-14 éveseké 25,4 %.

USA és Brazília a világ legnépesebb keresztyén országa – katolikusok, protestánsok aránya változóban

A Vallás és Közélet kutatására 2001-ben az USA-ban, Washingtonban létrehozott Pew Forum, amelyik pártokhoz nem kötődő,

független intézetként működik, 2011 végén közzétett adatai szerint Brazília a világ második, legtöbb keresztyént számláló országa az USA után.

Brazíliában háromszor annyi a keresztyének száma, mint Németországban. Itt él a világ keresztyén népességének 8 %-a, míg az országban a keresztyének aránya az összlakosságban 90 %.

A kontinensnyi országba a 16. században a portugálok vitték be a keresztyénséget, akkor a római katolicizmust. 1950-ben még az ország lakosságának 94 %-a volt római katolikus, 1980-ban ez a szám 90 %-ra változott. 2000-ben 74 % volt a katolikusok aránymutatója. De még így is itt él a világ legnagyobb katolikus közössége a világon, 134 millió lélekkel. A protestánsok 1940-ben még csak a lakosságnak 2,6 %-át tették ki. 1967-ben *Emilio Willems* könyvet írt az érzékelhető trendváltásról, ezzel a címmel: „Az új hit követői. Kulturális változás és a protestantizmus feltörekvése Brazíliában és Chilében”. II. János Pál pápa 1980-ban tett braziliai látogatása alkalmából már így fogalmazott a világsajtó: „A pápa látogatást tett a pünkösdi(sta) Brazíliában”. Kétségtelenül hatalmas a növekedés, hiszen az 1940-es adatokhoz képest 2000-re csaknem tízszeres a protestánsok számának a felszaporodása. Az a különös, hogy a karizmatikus, „Szentlelkes” mozgalom szívó hatása olyan erős, hogy ma már a braziliai római katolikusoknak a fele azonosul az új-protestáns mozgalommal.

Evangéliumi invázió – hatalmas lelki „svungban” él az ország

Nem véletlen, hogy az evangéliumi szerző, misszionárius, író, *Samuel Rhea Gammon* 19. század végén keletkezett programadó műve, a „Brazil evangéliumi invázió” ma is igen népszerű írás. Prófétai látomása az ország lelki újjászületéséről szemünk előtt zajlik. Igaz, ő ezt csak hitben láthatta, erősen remélte. Bekövetkezett.

A brit *The Guardian*-ben 2009. szeptember 29-én közölt braziliai vallási helyzetképben *Antonio Flávio Pierucci*, a sao paoloi egyetem szociológiai intézetének professzora, vallásszociológus elemzi a kialakult helyzetet. Az evangéliumi robbanásnak szerinte történelmileg, nem lelkileg nézve két fontos kiváltója volt. Az egyik, hogy a 19. század végén beindult a vallásszabadság fejlődése, majd a brazil köztársaság megszületésével a római katolikus egyház elvesztette monopolhelyzetét. Az 1964-68 között kialakult katonai diktatúra kifejezetten hatalmas lelki sivatagot „teremtett”, s a lelkekben milliószámra támadt

fel a spirituális megújulás vágya. A professzor szerint az új protestáns egyházak igen jól élnek a média és a marketing eszközeivel, de a hagyományos protestáns egyházakban is észlelhető a megújulás. Hatalmas lelki „svungban” él az ország. Ennek egyik valóban fantasztikus bizonyítéka volt az a Jézus-menet, egészen pontosan *Menetelés Jézusért*, amelyen Sao Paoloban 2005. május 26-án több mint 3 millió hívó vett részt.

A fiataloknak kötődés, közösség kell – ezt adjuk nekik?

Az új protestáns közösségek 2010-ben 34 ezer misszionáriust bocsátottak ki a nagyvilágba. A brazil Parlamentnek közel fele egyházilag elkötelezett szenátor, ezeknek többsége új protestáns. Igen fontosnak tekintik, hogy a fiataloknak értékes közösséget, közösségi élményt, „feelinget”, élményt és kötődést kínáljanak. Így fogalmaznak: „A fiataloknak kellenek az olyan helyek, ahol találkoznak egymással. A valahová, valakihez tartozás igénye igen erős náluk. Speciálisan vonzódnak, kötődnek Jézushoz is – s ezt találják meg nálunk, az evangéliumi új protestáns közösségekben”.

Márpedig Braziliában, meg hazánkban is így igaz: Akié az ifjúság,

azé a jövő. Ott az ifjúság az egyszer eljött és majd Eljövendő Úr Jézus kezében van, s ezért nem téved el, nem vesz el az ottani ifjúság. És van hit által egészséges lendülete, megtartó lelki közössége. Nálunk pedig? Ki ad számot, s kinek a hazai ifjúság helyzetének egyre visszaszább és széteső képéről? Mit mutatnának a nem létező vagy alig figyelembe vett vallásszociológiai statisztikák? Kié az ifjúság Magyarországon?

Még erőteljesebben benne lenni a közéletben! ÚJ EGYHÁZ FRANCIAORSZÁGBAN

Franciaországban a reformátusok a legutóbbi, nemrég a kelet-francia Belfortban tartott zsinaton elhatározták, hogy egyesülnek a lutheránusokkal. A két kisebbségi helyzetben élő protestáns egyház új neve ez lesz: Église Protestante Unie de France, azaz Franciaországi Egyesült Protestáns Egyház (EPUF). Az egyesülés folyamata az 1960-as években indult el. A 2007. évi közös református-evangélikus zsinaton Socheaux-ban végleg döntöttek az egyesülésről. A formális és jogilag is érvényes új francia egyház első alakuló zsinati ülésére 2013. május 9-12. között kerül sor Lyonban. Forrás: reforme.fr; idea.de; eni.news.ch; geke.com; Írta: Dr. Békefy Lajos

„Nagy egyháztörténelmi pillanatnak lehetünk tanúi”

Ezt a megállapítást Thomas Wipf svájci református lelkész, az Európai Protestáns Egyházak Közösségének (GEKE) elnöke tette, aki vendégelőadó volt a belforti zsinaton. Az egyesülés a református és lutheránus egyházak szoros testvéri együttműködését megalapozó Leuenbergi Konkordátum (1973) szellemében valósul meg – tette hozzá az elnök. Gyakorlatilag a két francia protestáns egyház gyülekezetei és lelkészei már hosszabb idő óta gyakorolják a szószéki és az úrvacsorai közösséget, azaz egymás szószékein prédikálnak, illetve a másik felekezet tagjainak is kiszolgáltatják az úrvacsora szentségét. Wipf elnök sietett azt is megállapítani, hogy bár a francia protestánsok diaszpóra helyzetben, azaz szóróványban, felekezeti kisebbségben élnek, ennek ellenére igen aktívak a társadalmi életben, s a jövőben ez az egyesülés a protestáns hangot, társadalomkritikát és a pozitív közösségi szerepvállalást, jelenlétet csak erősíteni fogja.

Hitvalló, szabad és erős felelősségtudattal áthatott egyház

A tervezett egyesülésről és az arra vonatkozó döntésekről, valamint az ütemezésről előzetesen minden gyülekezetet tájékoztattak a lutheránus egyházban (EELF) és a református egyházban (ERF). François Clavairoly lelkész, a belforti református zsinat moderátora, a GEKE vezetőségi tagja kijelentette: „Mi protestánsok belső meggyőződésből döntöttünk úgy, hogy létrehozzuk a hitvalló, szabad és erős felelősségtudattal áthatott egyházat a válságban élő és az élet értelmét elvesztett, de mégis kereső világban”. Hozzátette záróbeszédében: Az európai protestantizmus szelleme jó gyümölcsöket terem az evangéliumról szóló biznyságtételben, s erőteljes életimpulzusokat ad a francia társadalomnak is.

Nem pénzügyi okokból egyesülünk

Az új egyháznak mintegy 272 ezer tagja lesz, ebből a többség református, számuk 250 ezer. Az egyesült egyháznak 456 lelkésze és

En chemin vers l'Église Unie

960 működő gyülekezete, istentiszteleti helye lesz. A Reformátusok Nemzeti Tanácsának elnöke, Laurent Schlumberger (Párizs), és a Lutheránus Egyház Központi Bizottságának elnöke, Joel Dautheville (Monbeliard) közös nyilatkozatukban kiemelik: a két egyház Jézus Krisztusban egyesült, Ő a Feje mindkét egyháznak. Ám a közös egyházban is megőrzi mindkét felekezet a maga sajátosságait, nem csak az istentiszteletben, hanem gondolkodásukban, teológiájukban is. Nem gazdasági, pénzügyi megfontolások állnak az egyesülés hátterében – fogalmazott Schlumberger -, hanem kizárólag a hatékonyabb evangéliumi biznyságtétel feltételeinek a megteremtése.

Hugenotta gyökerek és 450 éves protestáns múlt

A francia református egyháznak a gyökerei visszanyúlnak egészen a reformáció koráig. Első zsinatukat 1559-ben tartották, de a hugenotta hívők sokasága kényszerült elhagyni Franciaországot a 17-18. században a katolikus egyház részéről tanúsított keményebb vagy lágyabb üldözés következtében. A jelenleg is működő egyházat 1938-ban hozták létre, Kálvin János tanításai szellemében. Az evangélikusok egyházukat mai formájában 1927-ben alapították, Luther tanai szerint. A két egyház korábban is a Francia Protestáns Szövetség tagja volt, éves költségvetésük 30-32 millió euro között mozog.

Franciaország 65 millió lakosából 32 millió római katolikus, 5,7 millió a muzulmán, 1,7 millió a különféle felekezetekhez tartozó protestáns, s mintegy 600 ezer a zsidók száma.

GYÜLEKEZETEINK életéből

Ifjúsági nap Barsváradon

2012. június 2-án került sor Barsváradon, a Barsi Református Egyházmegye ifjúsági napjára. Az alkalmat Beňadik Adrián, helyi lelkipásztor nyitotta meg a Példabeszédek könyvéből vett igével: „Add nekem a szívedet, fiam, és tartsd szemed előtt utaimat!”. A megnyitó után az ipolysági gyülekezet fiataljaiból álló zenekar tanította meg a jelenlévőknek a Hozsánna című ifjúsági éneket, magyar, szlovák és angol nyelven.

Végső László megyercsi lelkipásztor és felesége Melinda interaktív, figyelemfelkeltő előadásban megjelenítve hozták eléink Filemon és Onézimus történetét, és annak mindennapi életünkre vonatkozó mondanivalóját, majd közös beszélgetésben továbbgondolhattuk a látottakat és hallottakat.

Az előadás után a játék sem marad-

hatott el melyben a fiatalok és a kevésbé fiatalok is becsületesen kivették a részüket.

Az alkalom végén a barsvárad gyülekezet szeretetvendégségre invitálta a jelenlévőket. A gazdagon megterített asztalnál tovább folytatódhatott a

jókedvű beszélgetés.

Köszönjük a Barsvárad gyülekezetnek szíves vendéglátását és önzetlen szeretetét. Kívánjuk, hogy Urunk áldja meg ezt a kis, parókia és gyülekezetépítő, áldozatkész közösséget.

Izsmán Jónás

Megemlékezés

2012 április 30-án temettük el a borsói gyülekezet gondnokát Szegedy Tibort 74 éves korában, 15 hónapi özvegység után.

Gondnokunk 40 évvel ezelőtt vállalta el azt a tisztséget, amely akkor egzisztenciális problémával, munkahelyi elmarasztalással is járhatott volna úgy öreá, mint gyermekeire nézve. Gondnokként a pénztárnoki teendőket is végezte, majd a harangozást is elvállalta. Gondnoksága idején épült fel a gyülekezeti ház, melyben a villanyszerelési munkákat ő végezte, úgy mint a harang villamosítását is. A 40 év alatt a templom külső és belső felújítását is elvégezhették.

Koporsója mellett arra a reményt keltő igei üzenetre figyelhettünk, mely szerint: „ha földi sátorunk összeomlik, van Istentől készített hajlékunk, nem kézzel csinált, hanem örökkévaló”.

Gyülekezetünk Isten vigasztaló kegyelmét elfogadva a gyászban osztozik az édesapát gyászoló lányával, fiával és a 94. életévében járó édesanyával.

-S.T.-

Kérem az erődet!

Félelmeink és szabadulásaink – így szólt a Komáromi Egyházmegye konfirmandusainak találkozója készült meghívó alcíme, melynek a megvalósított program eleget is tett: minden része arra mutatott rá, hogy mindannyiunknak az Istentől elkért erőre van szüksége.

A hetényi fiatalok énektanítása, majd pedig a pápai református gimnázium Treuga Dei zenekarának szolgálata fiatalos lendülettel megalapozta a találkozó hangulatát. A zenekar vezetőjétől megtudtuk, hogy fordított lázadást képviselnek zenéjükkel, s a szövegeik által klasszikus értékeket közvetítenek. Vallják, hogy keresni kell Istent ahhoz, hogy megtaláljuk, nem elég csendben lenni. Kell a fény, mert kevés a láng; kell az Isten, hogy elérhető legyen az élet.

Palcsó Attila hetényi lelkipásztor a Jel 5,6–10 alapján tartott áhítatot a 14–15 éves fiataloknak. Mondanivalója a konfirmációhoz közeledve nagyon is időszerű volt. Az igében szereplő könyv a mennyben íratik. Azoknak a neve kerül bele, akiket Jézus megszabadított. Ezek a nevek nyilvánvalóvá lesznek az Isten országában, viselőik részesülnek az örök életben, a feltámadásban. „A ti nevetek is sokszor elhangzik majd a napokban: a vizsgán, a konfirmációs istentiszteleten be lesztek mutatva név szerint. A Bárány által kinyitott könyv is tartalmaz neveteket. Imádkozunk érte, hogy a tiétek is benne legyen a könyvben; hogy a tudás ne csak ismeret legyen, hanem ösvény is, amely Jézus Krisztushoz vezet benneteket!” – hirdette a szolgálattevő.

A nap mottóját (Kérem az erődet!) a Rád bízom című ifjúsági ének adta, annak is a második verse:

„Nem félek, nem félek, ha volna mitől is, nem félek!

Nem félek, nem félek, de kérem az erődet!

Támaszt keresek az erődben,

Vigaszt a szomorú, nehéz időkben, ha lesznek.

Nem félek, nem félek, ha volna mitől is, nem félek!

Nem félek, nem félek, de kérem az erődet!”

Az áhítatot az Écsi Gyöngyi lelkész által vezetett interaktív játék követte, melyben a konfirmandusok négyes csoportokra osztva félelmeiket gyűjtötték össze egy tízes listára. Ezek összegzéséből kiderült, hogy a mai fiatalok mitől félnek, tartanak a leginkább. A lányok sorrendben a halált, a betegséget, a pókokat, a kígyókat, a magányt, a világvégét, a rossz jegyeket és a kátévizsgát nevezték meg, míg a fiúknál a

magányosság és a tériszony után a háborútól, az éhezéstől és az önmaguktól való félelem a leggyakoribb.

Csoma Áron piliscsabai lelkipásztor, aki konfirmandusaival és gyülekezeti tagjaival érkezett, „Félelem és szabadulás” címmel tartott előadást, melybe a fiatalok is bekapcsolódtak válaszaikkal, gondolataikkal, igeolvasással. Megfogalmazták, hogy a félelem különös, szorító, irányíthatatlan, rossz érzés, amely sok veszélyre világít rá. Isten építette belénk. Nem jó, ha alaptalan, ha aggodalmaskodássá válik. Problémát akkor okoz, ha nem tudunk uralkodni rajta. S megalátlák a félelem ellentétét is, ami a biztonság. Arra a kérdésre, hogy „Mit érdemes tenni a félelmeinkkel?”, szintén megszületett a válasz: be kell tudni ismerni. Azonban nagy bátorság kell ahhoz, hogy valaki bevallja félelmének az okát. Majd négy igehely alapján boncolgatták a félelemből való szabadulás útját. Ez az imádkozás, az Úr segítségül hívása, a bízni tudás, a tekintet Istenre emelése, valamint a szeretet. Ez a legjobb terápiás módszer. Hiszen ha valakit szeretünk, attól nem kell félnünk. 1 Jn 4,18-ban ezt olvassuk: „A szeretetben nincs félelem, sőt a teljes szeretet kiűzi a félelmet...”

A zenekar szolgálata után kvízzjáték következett a Kis Káté kérdéseiből. A részt vevő gyülekezetek fiataljai vegyes csoportokban mérték össze ismereteiket. Az uzsonna után kiderült, hogy a nyertes csapatot két hetényi, egy vágfarkasdi és egy bátorkeszi konfirmandus alkotta. Mindenki levonóra nyomtatott ígés lapot, az első három helyezett csapat pedig édességet is kapott ajándékba.

2012. május 13-án a 48 fiatal Bátorkeszi, Dunamocs, Hetény, Martos, Nagykeszi, Perbete, Szentpéter, Vágfarkasd, illetve Piliscsaba és Tinnye gyülekezeteiből érkezett Heténybe. Jól érezték magukat, örültek a találkozásnak. A konfirmandustalálkozó a Treuga Dei legújabb számának bemutatójával fejeződött be.

Bizzunk benne, hogy egyre több gyülekezet, lelkipásztor, gondnok, presbiter felismeri a fiatalok, s közöttük a konfirmandusok találkozásából fakadó áldásokat, s buzdítja őket az elindulásra, a keresztyén életben való növekedésre e találkozókat felhasználva is!

*Czinke Tímea
bátorkeszi lelkész*

Fireszke táborok Bátorkeszin - 2012

A bátorkeszi gyülekezet Fireszke nyári gyermek- és ifjúsági táborai, Istennek legyen hála, ismertek és közkedtek lassan már egész Felvidéken. Ezt az is mutatja, hogy évente egyre nagyobb az érdeklődés. Ezekre a táborokra minden esztendőben Bátorkeszin kerül sor, ahol 2003-ban rendeztük meg első táborunkat, s azóta folyamatosan minden évben megszervezi a Bátorkeszi Református Egyházközség a Fiatal Reformátusok Szövetségével (FIRESZ) karöltve ezeket az alkalmakat. Bátorkeszin az eltelt kilenc év alatt 32

tábornak adott otthont a gyülekezet, s végezte a FIRESZ missziói tevékenységét, melyben közel 1600 gyermek volt jelen. A 2012-es esztendőre újabb három tábor megszervezését vállaltuk fel, melyekbe felekezetre való tekintet nélkül, ökumenikus jelleggel várjuk a gyermekeket és a fiatalokat.

Táboraink elsődleges célja, hogy a gyermekek és ifjak szülőföldjükön, magyar környezetben, anyanyelvükön gazdagodjanak programjaink által. Célunk a fiatalok egymás közötti kapcsolatának, valamint az egyházban

való helyük és szerepvállalásuk, magyarságtudatuk fontosságának elmélyítése, ezért elengedhetetlennek tartjuk olyan értékek felmutatását, melyek által a most felnövekvő generáció jobban ragaszkodik majd múltjához, gyökereihez, megérti az őseitől örökölt hagyományok fontosságát.

A programok kialakításában különös hangsúlyt fektetünk a közösséget formáló beszélgetésekre, előadásokra, játékokra, vetélkedőkre. Emellett fontosnak tartjuk kultúránk és hagyományaink felelevenítését is kézműves

foglalkozások formájában. Természetesen elengedhetetlen célunk az evangélium hirdetése, ezért teljes programunkat a Szentírást alapul véve formáljuk. Erre szolgálnak a reggeli áhítatok, valamint az esti evangelizációs istentiszteletek. Célunk ezekkel egyértelműen az, hogy a gyermekek mindvégig Isten közelségében tapasztalják meg a közösség adta áldásokat.

Czinke Zsolt

Fiatall Reformátusok Szövetsége

GYERMEKTÁBOR – BÁTORKESZI 2012

Fireszke gyermektábor holland fiatalokkal

időpont: július 23– 28. (hétfő - szombat)

korosztály: 6-13 évesek (1-7. évf.)

helyszín: **Bátorkeszi – Fireszke Gyerme-, Ifjúsági és Konferenciaközpont**

férőhely: **1 táborban összesen 60 fő: 36 fő épületben, 24 fő sátorban**

(A sátrakat mi biztosítjuk, melyek ágyakkal vannak berendezve!)

tábordíj: épületben: **60,-Eur/fő**, sátorban: **55,-Eur/fő**, előleg: **20,-Eur/fő**, melyet a jelentkezéssel egy időben a **0026388517/0900** számlaszámra kérünk befizetni a gyermek nevének feltüntetésével és FIRESZKE megjegyzéssel.

jelentkezés: Czinke Tímea és Zsolt

Református Lelkeszi Hivatal - Bátorkeszi

946 34 Bátorove Kosihy, Dolný rad 861

Tel.: 035/77-97-338 Mobil: 0918/75-76-58

E-mail: czinke@refteologia.sk, czinke.zsolt@reformata.sk

Szeretettel várunk minden gyermeket!

SZERETETNAPTÁR 2013

Szeretettel hívjuk fel a lekipásztörök, presbiterek, gyülekezeti tagok figyelmét, hogy gyülekezeti tudósításaikkal, fényképekkel teljesebbé tehetik egyházi életünk naptári összefoglalóját. A beszámolókat szerkesztőségünk E-mail címére, a csoma@copusnet.net, vagy postai címére Ref. Lelkeszi Hivatal 076 74 Drahňov 216 küldhetik. Előre is köszönjük segítségüket.

Továbbá tudatjuk kedves olvasóinkkal, hogy a szeretet-naptár 2013-as kiadása már rendelhető szerkesztőségünk címén, változatlan áron.

Csoma László

„VALAMI NAGY-NAGY TÜZET KÉNE RAKNI...”

*„Valami nagy-nagy tüzet kéne rakni...”
a megdermedt lelkek, hogy fölengedjenek –
közös vágyainkat új szívekbe zárni,
hogy új vérrrel, új hitet teremjenek.*

*Valami nagy-nagy lánggal kéne égni.
kicsinek, nagyoknak – férfinak és nőnek;
az ősök imáját kell itt most rebegni,
ellenszegülve a mostoha időnek...!*

*Valami nagy-nagy csodát kéne tenni,
hogy újra nyíljon ezer óvoda,
hol a drága édesanya nyelvén,
ébredne újból Csipkerózsika.*

*Valami nagy-nagy szelet kéne vetni,
hogy vihart arassunk sűrű égzengéssel,
elsöpörve mindent mi csalárd, hamis, talmi,
hogy kitisztuljon az ég derűs fényözönnel...!*

*Valami nagy-nagy álmat kéne szőni,
hogy egy mederbe folyjon Bodrog-Garam-
Duna,
s áttörve, zúzva a közöny átkos falát,
csatát nyervén, együtt – győztesen
robanna...*

*Valami nagy-nagy hitet kéne látni,
makacs daccal újra „talpra magyart” jární,
Herder jóslatának bölcs hadat üzenni
s újabb ezer évre – ittthon – megmaradni...!*

*Valami nagy-nagy gyászban kéne élni,
Petőfit, Attilát naponta siratni,
Góg és Magóg fiát rendre megidézni,
testámentumokat a mennyekbe írni
és kérni, kérni, kérni...~*

SZAKÁL GÁBOR

2012 Pünkösdjének szent ünnepén

IX. Református Zenei Fesztivál – Református Egység Ünnepe

A fesztivál május 18-20. között került megrendezésre Budapest Ferencváros kerületében a Bakáts tér – Ráday utca – Kálvin tér – Lónyay utca által körülhatárolt területen. A zenei sokszínűségén kívül a fesztivál célja megmutatni a Magyarországi Református Egyház nélkülözhetetlen kulturális, társadalmi, szociális és hitéleti munkáját. Az egész Kárpát-medencéből érkeztek résztvevők, így a Kassai Magyar Református Gyülekezet Laudate Dominum kórusán kívül Felvidékről részt vett még a kiskövesdi gyülekezet kórusa, az apácaszakállasi gyülekezet énekkara és a hetényi Tábita Bábcsoport is, Erdélyből pedig a tordaszentlászlói énekkar és koncertet adott a Kolozsvári Református Kollégium Kórusa is. Különleges meghívottként a budapesti teológia dísztermében biznyságot tett a Svédországból érkező Chorus Ena vegyeskar is.

Olyan ismerősökkel is találkozhattunk, akik nem a Zenei Fesztiválra érkeztek, hanem más egyházi rendezvényre, hiszen ugyanebben az időpontban került sor a Szeretethíd nevű rendezvényre is. De a történelmi Abaúj-Torna vármegye magyar népművészei találkozójára is

ekkor került sor.

A Zenei Fesztivál ünnepélyes megnyitójára pénteken délután 16 órától került sor, amelyen a fesztivál főszervezője, Böszörményi Gergely és a Ferencváros polgármestere, Dr. Bácskai János köszöntötte az egybegyűlteket, majd Jákob János református tábori püspök mondott áldást. Majd mindenki megtalálhatta a számos helyszín valamelyikén az ízlésének és aktuális hangulatának megfelelő programot. Énekkarként legközelebb egy több kórusból egyesített 250 fős énekkar próbáján találkoztunk és itt készültünk fel az esti istentiszteleti szolgálatra. A próba után megvárva a teljes sötétedést fáklyákkal a kezünkben, énekeskönyvi énekeket énekelve, fúvós zenekar által kísérve vonultunk a Bakáts térről a Kálvin téri templomba esti áhítatra. Az úton számos vendéglő és kiülős kiskocsmára várja a szórakozni vágyókat. Nagyon érdekes volt látni az éppen vacsorázó vendégek reakcióját a lassan vonuló hatalmas, Krisztusról éneklő tömegre. Többen le is fényképezték ezt az impozáns látványt.

Az esti áhítaton Dr. Szabó István, a Dunamelléki református egyházkerület püspöke hir-

dette Isten Igéjét a Zsolt. 77, 17a. alapján: „*Láttak téged a vizek, ó Isten, láttak a vizek, és megremegtek.*” Igehirdetésében

gyon keménnyé edzett férfival, akivel egy alkalommal egymás mellett ültek. Ez a férfi olyan embernek tűnt, akit nem tud

végigvezetett minket azon a lelki folyamaton, amelyet a zsoltáros élhetett át. Abban az állapotban, amelyben éppen volt, elbizonytalanodott, és már arra gondolt, hogy megváltozott Isten jóindulata, elfogyott szeretete. De ahogy végiggondolta Isten csodálatos tetteit a népe életében, megvigasztalódott, mert még a vizek is reszkette hódoltak meg Előtte, amikor kiszabadította népét és ez az Isten ma is ugyanaz az Isten. Mi pedig Róla énekelünk. Ez az énekelte imádság pedig csodálatosan megtisztít és összekapcsol bennünket Istennel. Példaként elmondta egy élményét egy sokat tapasztalt és sok próbatétel által na-

megtörni semmi. Ám amikor éneket hallott, elkezdett furcsán viselkedni. Úgy tűnt, hogy álmos és ásít, majd próbálja magát csipkedéssel felfrissíteni. Végül bevallotta, hogy általában minden ellen tud védekezni, egyedül a zene talál fogást rajta. Úgy látszik, van egy lyuk az oldalában, ahol a zene bemegy és átjárja őt. Ezt a gondolatot folytatta az áhítaton biznyságot tevő Sebestyén Márta, aki éneklőtársával, Andrejszki Judittal különböző korok énekein vezetett végig bennünket. Mikor felejthetetlen élményekkel feltöltkezve a szállásunkra értünk, már szombat volt.

A hosszúnak nem mondható éjszakai pihenő és reggeli után alapos beéneklés és kóruspróba következett, majd elindultunk a Lónyay utcai Református Gimnáziumba, ahol a gimnázium udvarán kialakított pódiumra mi is felálltunk és biznyságot tettünk. Rövid pihenő után indultunk a Kálvin téri református templomba, ahol közös főpróbán készültünk az 500 fős kórus koncertjére a Nemzeti Múzeum lépcsősorán. A Kárpát-medence különböző részeiből érkezett rengeteg kórustag teljesen megtöltötte a földszinti padokat és a két emeleti karzatot. Az egyesített kórust a fesztivál zenei részének felügyeletét végző

Bódiss Tamás, továbbá Almási Kornél és Katona János alezredes, a Veszprémi légierő zenekarának vezetője dirigálta. A próba után hosszú, tömött sorokban vonultunk át a Nemzeti Múzeum lépcsőjére.

Itt Bódiss Tamás és Böszörményi Gergely köszöntője után a múzeumkertet megtöltő hatalmas tömeg előtt énekeltünk jól ismert református énekeket, többszólamú kórusműveket és történelmi énekeket. Kórusvezetőnk, Kovácsné Palcsó Edit külön hangsúlyt tett arra, hogy a küldött kórusműveket többszólamban énekeltük és addig gy-

korolt velünk (több héten keresztül), míg biztonsággal el nem tudtuk énekelni az énekeket. Ismét fúvós zenekar kíséretében hangzott el Mendelssohn Dicsérje szent nevét kánonja, a 89. zsoltár, J. Hayford Nagy Király című műve Almási Kornél feldolgozásában, a 127. zsoltár alapján íródott Mindenek meghallják kezdetű dicséretünk, Berkesi Sándor Orando et laborando című műve, a Beharka Pál által feldolgozott Amint vagyok, csak úgy jövök kezdetű gyönyörű hittvalló ének, majd az Úri ima énekelt változata, egy reformációkori Jeremiád-ének, amely

az énekeskönyvben 385-ös szám alatt található és a 380. dicséret, amely szintén a reformáció korából származik. Két Kossuth nótát is énekeltünk és a különösen aktuális szöveget a hallgatóság tapssal jutalmazta (De szeretnék, de szeretnék én Kossuthtal beszélni. Megkérdezném, megkérdezném, lehet-e még remélni, Megmondanám én azt neki magának: Nagy adója, sej, de nagy adója van a magyar hazának). Majd II. Gusztáv Adolf svéd király énekét, a Ne csüggedj el kicsiny sereg-et énekeltük, utána a Nemzeti dalt Berkesi Sándor feldolgozásában, a 134.

genfi zsoltárt és Gárdonyi Zsolt Magyar énekét négy szólamban. Hatalmas élmény volt érezni azt, amit az egyik énekünk mond: Szeretetlenben összeforrvan egy közös test tagjai. Megfáradva, de lelkileg feltöltődve és megerősödve értünk haza. Sőt, már várjuk a találkozást a régi és új ismerősökkel a június 30-án Budapesten, a Művészetek Palotájában megrendezésre kerülő Református énekek XI. koncerten, ahol ismét „összhangban” lehetünk az Úrral és egymással.

Bodnár Noémi

Fotók: Dr. Urbán Károly

Harmadik Egyházmegyei Presbiteri Konferencia

A II. Czeglédy Péter napok keretén belül került sor Felsőpélen 2012. május 5-én arra a presbiteri konferenciára, amely egyházmegyeinkben számban a harmadik alkalom volt - illetve néhány kisköri találkozó már valósult meg egyházmegyeinkben -, de így egyházmegyei szinten harmadszor találkoztunk. A találkozó témája a Szentlélek volt. A bevezető köszöntések, Tóth Zoltán lelkipásztor és Dálnoky Ernő gondnok. úr szavai is, az énektanulás is, valamint az előadás is erre a témára épült.

Az előadást, melynek címe, Kicsoda a Szentlélek?, Mgr. Pólya Katalin, PhD., a Komáromi SJE Teológiai Kara - Rendszeres Teológiai Tanszékének adjunktusa tartotta.

A presbiterek nemcsak passzív résztvevői voltak a konferenciának, hanem az előre magadott témákból föl-készülve maguk is elmondhatták, hogy élük meg a Szentlélek vezetését életükben. Az ipolypásztói körzetből a Garamsallói Gyülekezet presbitere, Zsigmond István a Jn 3:5 alapján arról beszélt, hogy teremti újjá halott lelkünket a Szentlélek, valamint a Gal 5:19-21 alapján arról szólt, hogy az Isten nélkül bűn-gyümölcsöket termő életünket a Lélek isteni tertmészettel ajándékozza meg, amely a Lélek gyümölcsét termi már: szeretetet, örömet, békéséget, türelmet, szívésséget, jóságot, hűséget, szelidséget és önmegtartóztatást. A Lévai Gyülekezet presbitere, Andruska Csilla az

Apcsel 2:38 alapján arról beszélt, hogy a Szentlélek megajándékoz Jézussal, a Jn16:14 alapján arról, hogy a Lélek Jézust állítja a középpontba és dicsőíti, valamint az 1Kor 12:152 alapján arról szólt, hogy a Lélek betagol bennünket a Krisztus-testbe. Hontfüzesgyarmat gyülekezetének nevében a lelkész, Csernyik Magdolna szólt, presbiter, ill. gondnok távollétében, a Rm 8:16 alapján elmondta, hogy tesz a Lélek Isten gyermekévé válásunkról bizonyosságot, a Róm 8:14 alapján arról, hogy a Lélek vezeti Isten gyermekeit és az Ef 3:16 alapján megerősíti az Isten gyermekeit, valamint az Ef 5:18 alapján arról, hogy a Lélek be is tölti Isten gyermekeit. Végül a Zselízi Gyülekezet presbitere, Hőnyi Pál az 1Kor 12 és 14, valamint az Ef 4 alapján arról beszélt, hogy a Lélek kegyelmi ajándékokat osztogat, amivel alkalmassá tesz Isten országa építésére bennünket.

A hozzászólások rendjén valamennyi hozzászóló leszögezte, szükség van az ilyen alkalmakra, hogy a presbiterek megerősödjének, egymás által is épüljenek a szolgálatban.

A találkozót a helyi gondnokasszony, Szántó Ernőné imádsága és köszöntése zárta. Elmondta, a 63 lelket számláló kis gyülekezetük, épp templomjavításban vannak, örömmel adott otthont a konferenciának, hiszen számukra is megerősítő alkalom volt ez. Istené a dicsőség!

Ambros Erika

A Lélek szele fúj Zselízen.

A Zselízi Református Keresztény Egyházközségben Isten kegyelméből mindig történik valami, ami erősíti hitünket és növeli a közösség erejét.

Révész Tibor és Révészné Bellai Csilla lelkészpár áldozatos és áldott munkája nyomán élő az egyház, egyre több az Istentiszteleten résztvevők száma, gyermek Istentiszteletek, - gyermektáborok, bibliaórák, evangelizációk, ünnepi megemlékezések, a rászorulóknak segélyezése, betegek és idősek látogatása teszi élővé az egyházat, és az olyan rendezvények mint a június 9-i író - olvasó találkozó, szeretetvendégség melyen a 2 éves gyermekektől a 80 évesekig és fiatal házaspárok gyermekeikkel együtt egy csodás napot töltöttek el. A gyermekek részére a Magyarországi Miklya Luzsányi Mónika és férje tolmácsolásában versek, énekek hangzottak el majd mesék vetítésére került sor. A nap többi részét a gyermekek vetélkedő játéka töltötték ki, amit nagy - nagy igyekezettel és örömmel végeztek szüleik és mindenki öröme.

Mindez záloga a jövő keresztyén nemzedékének. Ezért a kegyelemért egyedül Istené a dicsőség.

Bordán Rozália
Zselíz

II. Czeplédi Péter Napok

„Maradj meg mindvégig Krisztus vallásában. Az melyet tanultál, ne állj hátra abban...”

(Czeplédi Péter)

A II. Czeplédi Péter Napok a Barsi Református Egyházmegye, a Lévai Református Egyházközség és a Czeplédi Péter Református Gimnázium közös rendezvénye – áll a programfüzet elején a fenti Czeplédi Péter idézettel együtt, melyet a szervezők állítottak össze. Az egyházmegye gyülekezetei is bekapcsolódtak, a nyitóalkalom Felsőpélen volt – Egyházmegyei Presbiteri Konferencia, a nyitóistentisztelet Léván, egyházmegyei lelkészértekezlet Nagysallóban, ballagás a Czeplédi Péter Református Gimnáziumban Léván, a keresztyén jövő-

kép és reménységről szóló előadás Nagykálnán, ünnepi istentisztelet Léván és az ünnepségsorozat vége, a záróistentisztelet Garamsallón.

Tavaly, az első ízben megrendezett CZPN után a Czeplédi család tagjai el látogattak Garamsallóra is, ahol a temetőben is jártak, a templomban is, hiszen Czeplédi Pál esperes úr 1920-1937-ig Garamsallón szolgált.

Innét jött az ötlet, tartassék ott a záróalkalom.

Steinbach József, a Dunántúli Református Egyházkerület püspöke prédikációjával kezdődött az istentiszte-

let. Ez nekünk azért is fontos, hiszen egykor egyházmegyénk, így a Garamsallói Gyülekezet is ennek az egyházkerületnek a része volt, s most, hogy az egyházkerület fennállása 400. évfordulóját ünnepli, kicsit mi is velük együtt ünnepeltünk. Rédli János, az Ipolysági Művészeti Iskola hegedűtanára három gyönyörű zeneművel szolgált, folytatva az ünneplést. Czeplédi Pál állatorvos a szép számmal

megjelent Czeplédi család nevében köszöntötte az ünneplőket és bemutatta a családot, a gályarab prédikátor leszármazottait, akik a fenti idézet szerint nem hátráltak meg abban, amit tanultak, hűek maradtak Krisztus vallásához és szerte lakó-és munkahelyeiken komoly szolgálatot végeztek és végeznek.

Végül jómagam elevenítettem föl a jegyzőkönyvekben leírtak alapján – melyeket Zsigmond István presbiter bön-gészett át, s állította össze beszámolóvá – Czeplédi Pál esperes úr

garamsallói szolgálati ideje eseményeit a garamsallói gyülekezetben: 1922-ben lelkészlakot, 1923-ban iskolát javítottak. Ugyanezen években a háborúban rekvirált harangok helyett újakat öntettek Szlezák László műhelyében és emléktáblát állítottak az I. Világháborúban elesett hősök emlékére. Mindezt közadakozásból. Miért? Mert a harangok hívó hangja, a hősök emléke és a múltból jelent és jövőt építő reménység Isten iránti hálával párosulva a sallói gyülekezetben erre indította őket. Ezt bizonyítja a harangok felirata is, a

nagyobb harangon ez áll: „Az örök Isten dicsőségére A Garamsallói Ref. hívek adományából készült 1922.

Öntötte Szlezák László harangöntő Budapesten.” És a kisebbik harangon: „Az 1914-18 évi világháború szenvedéseinek és az elesett hősök emlékére Garamsalló 1922. Öntötte Szlezák László harangöntő Budapesten.” Mindezek után még volt erejük Czeplédi tiszteletes úr vezetése és irányítása alatt templomot újítani, ez volt az 1896-ban épült templom első általános javítása. Nemzeti imánk éneklése után vonultunk ki a templomból. Külön örültünk,

hogy nemcsak egyházmegyénk gyülekezeteiből érkeztek testvéreink, hanem velünk ünnepeltek testvérgyülekezetünk, Magyar-nemze (Erdély) lelkésze Szabó Attila és tagjai és a Budai Református Gyülekezet tagjai is. A szeretetvendégségen a fehér asztal mellett módunkban állt kötetlenül beszélgetni, ismerkedni. Ezért az alkalomért és az egész Czeplédi Péter Napokért Istené a hála és a dicsőség!

Ambrus Erika

Megemlékezés

Május 22.

Ez a dátum a magyar református ember szívébe arannyal van beírva. Azonban van, akinek az arany mellett sokkal dominánsabb a dátumhoz kötődően a fekete szín. Egy esztendővel ezelőtt 2011. május 22-én hunyt el a Garamsallói Gyülekezet gondnoka, Lecki Lajos.

Gondnok úr nagy harcos volt. Harcosa elsősorban az Úrnak, teljes szívvel szolgálta Urát, gyülekezetét. Nagy harcos volt abban az értelemben is, hogy nyolc évet harcolt a gyilkos kórral. És hogyan? Szemébe nevetett, félelmet, rettegést nem ismert, szinte az utolsó percig dolgozott, „beszélgetett”, bár a gégeműtét után már csak géppel beszélt és a lelkében énekelt, mindenben részt vett, a gyülekezet, a falu, a társadalmi szervezetek életében. Kiváló humorérzéke nem hagyta el. Pedig tudatában volt, hogy bármelyik pillan-

atban fordulhat a kocka, s akkor a rák nevet majd, de azt is tudta, a betegség csak csatát nyerhet, mert ő a hit nemes harcát harcolja s végezetül az élet koronája tétetik el számára, mert Krisztussal ő a győztes, nem a halál. Hogy mennyire tudta, az élete ma van, holnap már nem kell, hogy legyen: minden tavaszon, a bőjti, vagy a tavaszi úrvacsoraosztást követően, mikor a presbiterekkel együtt voltunk a parókián, mindig szedett egy kis csokorral abból a virágból, ami éppen virágzott, az első ibolyák, hóvirágok. S mikor megkérdeztem, miért? Azt felelte, ki tudja, jövőre adhatok-e még?

A napokban gondnok asszonnyal megboldogult gondnok úr édesanyját látogattuk meg, a meggyengült egészség, a testet lassan elhagyó lélek Isten utáni vágyakozása és a fájó, választ nem váró kérdés, beletörődés, Szegény fiam, mennyit szenvedett! Egy nehéz

sorsú édesanya, s szívében a fájdalom, a veszteség. Nemcsak a nyolcvanegynéhány év súlya, hanem fia halálának terhe nyomja bele az ágyba sovány kis testét.

Mindent oly szépen intézett – énekeljük az Úrról, s valóban, mert az idén a gyülekezet gondnokot választott, a néhai gondnok özvegyét, Lecki Etelkát. Miért? Mert férje mellett megtanulta, hogy aki fölvette a kolompot, annak mennie kell, terelnie kell, annak szolgálnia kell. S ez a hűség kívülről is látszik, a gyülekezet felé is. Stafétát átvenni? Így is emlékezni? Tudni, hogy férje is ezt szerette volna? Nyilván, mind benne volt a döntésben, az út vállalásában, de elsősorban az a hit és szolgálat szeretete, ami jellemezte gondnok urat is életében szolgálatában. Az Úr vigasztalja az emlékezőket.

Nos, Garamsallón ettől arany-fekete a május 22-i dátum. **Ambrus Erika**

Szeretethíd Felvidéken, Zalabán 2012.

Tovább építettük a Szeretethídat, de ehhez előbb átmentünk a párkányi hídon, egészen Zalabáig. Ez a felvidéki kisközség már csak száznolcval lakossal rendelkezik, közülük tizenöt fő a helyi kis református gyülekezet tagja. Ambrus Erika helyi lelkipásztortól kaptunk felkérést, hogy segítsünk az önkormányzat által hagyományosan megrendezésre kerülő falunapon. A helyi és a környező falvak lakosságát is megmozgató alkalomra azzal a szándékkal mentünk el, hogy ezen a világi rendezvények is szólalhasson meg az Ige, az üzenet, ami ránk bízott. Ezen a napon sokan érkeztek a környező falvakból is, mert a gyerekek részére egy kerékpár versenyt rendeztek. Mire a versenyzők és családtagjaik berobogtak, addigra már elkészült a bográcsgulyás. Ebéd után a polgármester asszony köszöntötte a megjelenteket majd a Kincső néptáncgyűttes színvonalas előadásában gyönyörködhattunk. A budaiak közül Bauer Eszter és Kéry Bence kézműveskedésre tanította az ifjú érdeklődőket, a keresztszemes hímzés megismerésére és kis ajándéklap készítésére nyílt lehetőség az ifjú érdeklődők számára. A budai önkéntesek másik csapata pedig bibliai kvíz elkészítésével készült fel erre a napra. A kisebbek számára egy öt kérdésből álló lap készült, a nagyobbak számára egy igazi, 13+1 bibliai témájú, vidám hangvételű kérdéssor került összeállításra, figyelembe véve, hogy a jelenlévők nagyobb része valószínű nem részesül hitoktatásban.

Mindkét foglalkozás nagy érdeklődés mellett zajlott. A kisebbeknek készült kvízre 45 megoldás érkezett, a Bibliai Totóra 21 kitöltött lap került leadásra. A gyerekek nagy izgalommal hallgatták meg a jó megoldásokat. Sokat nevtünk, és aki nem tudta eddig, az most megtudhatta, hogy Jézus nem gyalogosan, nem is kerékpáron, hanem szármárháton vonult be Jeruzsálembe Virágvásárnapkor. A résztvevők valamennyien jutalomban részesültek. A Parakletos Könyvesház pályázatán nyert kicsiknek szóló hitmélítő könyvecskék és egyéb a bibliával, hitünkkel kapcsolatos kiadványok kerültek átadásra, némi kis édesség kíséretében.

Öröm volt számunkra, hogy ezen a napon segíthettünk a kettős kisebbség nehéz terheit hordozó határon túli hittestvéreinknek az Örömhír hirdetésében, közvetítésében.

Istentől megáldott napot tölthettünk együtt! Hála legyen érte az Úrnak!

Ambrus Erika

Közgyűlés a történelembeli falak között

Megtartotta az elmúlt évre visszatekintő közgyűlését az Abaúj-Tornai Egyházmegye lelkesi közössége. A közgyűlésnek a Pelsőci Református Gyülekezet adott otthont, anyák napján, május első vasárnapjának délutánján.

A közgyűlés istentisztelettel kezdődött, a XIII. századból származó Pelsőci ősgótikus Szent György templom (Bebek család családi és temetkezési jellegű temploma) református falai között, amelyet XVII században reneszánszra alakítottak. (A freskók feltárása folyamatban van.)

A szószéki igehirdetést Szabó Krisztián Nagyida és Sacabuzinka gyülekezeteinek lelkipásztora tartotta a 2Timótheus 1,8-14 alapján a szolgálatban való áldozatvállalásról, Krisztus keresztségének hordozásáról beszélt.

A közgyűlés a városi vállalkozók házában folytatódott tovább, ahol Radácsi Károly a helyi gyülekezet lelkipásztora köszöntötte az egyházmegyei közgyűlés résztvevőit, majd Szaniszló Sándor egyházmegyei gondnok anyák napja lévén többek között az édesanyákat is köszöntötte!

Varga Zoltán esperes helyettes, a szádalmási gyülekezet lelkipásztorának számbavétele után 47 hivatalos küldöttel kezdetét vette az közgyűlés programja.

Elsőként Orémus Zoltán esperes, a kassai gyülekezet lelkipásztora tartotta meg összefoglalóját a Mt 5,13 - „...ti vagytok a föld sója...” Ige alapján. Ezt követően beszámolt az egyházlátogatás alkalmával szerzett tapasztalatairól, az egyházmegye gyülekezeteinek jelenlegi helyzetéről. Hangsúlyozta, fontos, hogy Isten által megszólított szolgák munkálkodjanak a gyülekezetek területén, olyanok, akiknek ehhez a szolgálathoz megvan a belső elhívásuk, hogy mindenkor, minden helyzetben meghallják az Úr szavát, s hogy erre a hívásra mindig örömmel válaszoljanak. Az egyházmegye területén sok kisebb gyülekezet is van, az elhívás azonban sosem függ a létszámtól, ahogyan a 12 apostol esetében sem a számon, hanem a küldetésen volt a hangsúly.

A beszámoló szerint az egyházmegyében a 2011-es évben két közgyűlésre, 7 lelkesztálkozóra került sor, valamint minden gyülekezet meglátogatására a márciusi hónap folyamán. Szó esett a lelkeszcseréről, s az ebből adódó egy-

házmegyei tisztségek megüresedett helyeinek újbóli betöltéséről is. A beszámoló kitért több kis gyülekezet összevonásának kérdésére is, valamint presbitériumi kérések alapján három gyülekezet státuszváltásának kérelmére is, melyeket a közgyűlés az ülésen meg is szavazott.

Az esperesi jelentés után az egyházmegyei bizottságok előadóinak: missziói, diakóniai, hitoktatói, sajtóelőadói, s számvevői jelentéseit hallgathatták meg a résztvevők.

Az egyházmegyei közgyűlés létrehozta a presbitériusz szövetség előkészítő ülésének küldöttait Porubán Ferenc, Icsó Béla, Dr. Urbán Károly személyében.

Az esperes köszöntötte az a múlt évben kerek évfordulóikat ünnepelt lelkeseket és presbitereket is.

A közgyűlés végén Fazekas László püspök értékelte az elhangzottakat, kiemelve az egyházmegyében is fontos problémát jelentő szlovák-magyar kérdés körüli jelenlegi gondokat és megoldási lehetőségeit is.

A közgyűlés imádsággal, közös énekléssel ért véget, amely után a szeretetvendégség ideje alatt kötetlen beszélgetések során az aktuális problémák további boncolgatására is lehetőség adódott.

Mgr. Fecső Yvett
egyházmegyei sajtóelőadó

„... aki hisz énbenem, ha meghal is él.” /János 11:25/b/

Mi vigasztalásra szoruló emberek vagyunk. Nagyon sok olyan dolog, esemény történik életünkben, amikor szükségünk van olyan vigasztaló szóra, amely által tudunk előre tekinteni, egy boldog cél felé, amely által nemcsak láthatókra nézünk, amelyek ideigvalók, hanem a láthatatlanokra, amelyek örökkévalók.

Náhum próféta, amikor Ninive szorult helyzetben van így kiált fel. Hol keressek neked vigasztalókat? /Náhum 3:7/b/.

Milyen jó, hogy mi tudjuk, hol keressük a vigasztalást. Pál apostolnak a

Korinthusiakhoz írott 2. levelében olvassuk: *„Áldott az Isten, a mi Urunk Jézus Krisztusnak Atyja, az irgalom Atyja. És minden vigasztalás Istene, aki megvigasztal minket minden nyomorúságunkban...”*

Egyházi ünnepeink is, melyeket ebben az esztendőben is Isten kegyelméből megünnepelhettünk erősítettek bennünket abban a bizonyosságban, amit Jézus így mond: *“... aki hisz énbenem, ha meghal is él.”*

Az Áldozócsütörtök ünnepe arról szólt, hogy nemcsak életünk van, hanem helyünk is van az Atya hajlékában.

Mert, tudjuk pedig - mondja Pál apostol - hogyha földi sátorházunk összeomlik, van Istentől készített hajlékunk nem kézzel csinált, hanem örökkévaló mennyei házunk. /II.Kor.:5:1/

Pünkösdkor pedig beteljesedett, amit Jézus búcsúbeszédében mond: *“Ha engem szerettek az én parancsolataimat megtartsátok. És én kérem az Atyát és más vigasztalót ad néktek, hogy veletek maradjon mindörökké.”* /János 14:15,16/

Ez az, ami igazán vigasztalás számunkra, ez az, ami igazán erőt ad, a koporsók mellett és a halál felé közeledve.

A Tornaljai gyülekezetben is ezzel a hittel gondolunk vissza és emlékezünk azokra, akik a gyülekezetből hazatértek Urukhoz, Istenükhöz, de különösképpen gondnokainkra, akik ebben az évben adták vissza életüket Teremtőjüknek: Tóth Kálmán tiszteletbeli gondok, és Mgr. Iván László élete végéig szolgáló gondok.

Tóth Kálmán /1921-2012/- aki 1921. május 30-án, Tornalján született. 1949-ben házasságot köt Barankai Erzsébettel. Házasságukból két gyermek született. Isten áldássá tette őt nemcsak a szűkebb család, de egy nagyobb család, a gyülekezet számára is. 1990-ben a gyülekezet presbiterré választja, és amikor Isten látta, hogy a kevesen is hű volt, 1993-tól 2002-ig a gyülekezet gondnokává teszi, amit hűséggel és odaadással töltött be. És amikor mind ezekben hűnek találtatott, Isten megbízta még további szolgálattal. Több éven keresztül a gyászistentiszteleteken énekvezérként szolgált, nemcsak itt Tornalján, de a környező falvakban is, néha már megfáradva, de teljesítve Istentől kapott megbízatását. 2011. február 7-én hitvestársa koporsója mellett kellett megállania, amely vesztés, fájdalom lelkiekben megtörte, nem is lehet ezen csodálkozni, hiszen azt vesztette el, akivel 62 esztendő volt együtt Isten kegyelméből. 2012. január 9-én őt is haza szólította a mindennek Ura. Az Ige szava a mi reményiségünk: *„Életet kért tőled és megadtad neki, hosszú életet, örökké tartót. Bizony áldottá teszed örökre, megvidámitod őt,*

örülhet előtte.” /Zsoltárok 21:5,7/

Mgr. Iván László /1949-2012/
„Atyám, ha lehetséges távozzék el tőlem ez

*a pohár, mind-
azáltal ne úgy
legyen, ahogyan
én akarom, ha-
nem amint te”*
/Máté 26:39/.

Így imádkozott egykor az Úr Jézus halála előtt a Getsemáné kertjében és az Úr Jézus eme szavaival imádkoztunk mi is február második vasárnapjától a Tornaljai gyülekezetben szinte minden együttlét alkalomával miután tudomásunkra jutott, hogy szeretett gondnokunkat Isten súlyos betegséggel próbálja meg. Gyógyulásért imádkoztunk, de Istennek más volt az akarata, és ezt március 19-én, amikor hazahívta őt Teremtő Ura, Gondviselő Istene, bár szomorú szívvel, de az örök életbe vetett hittel és a feltámadásba vetett reménységgel fogadtuk el.

Iván László-1949. augusztus 21-én Tornalján született Istenben hívő és Istennek szolgáló szülők gyermekeként, aki két testvérrel együtt már a szülői házban megtanulhatta a két nagy parancsolatot: „Szeresd az Urat, a te Istenedet”..., és „Szeresd felebarátodat, mint ön- magadat”. Ez az, ami széppé és boldoggá teheti az életet, és ez az, ami értelmet ad e földi életnek. És ő ezt meg is tartotta mindvégig szívében, és igyekezett is e parancsolat szerint élni. Szerette Istent, és hűséges

maradt hozzá, tanárként, pedagógusként is, abban a nehéz időszakban is, amikor inkább csak azt hangoztatták, hogy hallgass, és ne beszélj az Istenről. De Ő akkor is tudta, hogy az Istennek kell inkább engedelmeskedni, mint az embereknek. /Ap. Csel: 5:29/

Isten akaratának engedelmeskedve fogadta el a presbiteri megbízatást 1993-ban, majd 2002-től élete végéig a gondnoki szolgálatot, követve ezen az úton édesapja nyomdokait, aki szintén sok éven keresztül a Tornaljai gyülekezet gondnoka volt. És ő Istenbe vetett hittel vállalta ezt a megbízatást is, végezve ezt a szolgálatot hűséggel és áldozat vállalással. Igyekezett ott lenni mindenütt, ahova az Úr hívta és szólította.

De Isten akaratát teljesítette hitvesként és édesapaként is, hiszen Isten 1977-ben hitvestárssal áldja meg Czigány Margittal, majd két fiú gyermekkel és az elmúlt évben egy unokával. Istenbe vetett hitben élt, hitben nevelte gyermekeit és hittel végezte munkáját. Mindenkor tudta, amit az Ige így mond: *„Mert állhatatosságra van szükségetek, hogy az Isten akaratát cselekedjétek, és így beteljesüljön rajtatok az ígéret.”* /Zsid. 10:36/

Istennek legyen hála az ő életükért.

„Áldjad én lelkem az Urat és egész bensőm az ő szent nevét. Áldjad én lelkem az Urat és el ne feledkezzél semmi jótéteményéről. Aki megváltja életedet a koporsótól, kegyelemmel és irgalmas-sággal koronáz meg téged.”
/Zsoltárok 103: 1,2,4/

F. Á.

Lelkészegyesületi közgyűlés Berekfürdőn

Élve a lehetőséggel, elnökségi ülést és közgyűlést tartott a lelkeszegyesület Berekfürdőn, a lelkesztovábbképző alkalom keretében. Az elnökségi ülés,

melyen a Zsinati Elnökség tagjai is részt vettek, áttekintette az évben megvalósult rendezvényeket, s a Zsinati Elnökség tagjaival egyeztetve, egy

olyan kutatási program elindításáról döntött, melynek keretében az egyházunkban élő magyarok és szlovákok együttélésének valós történelmi viszonyait dolgozzák fel a megbízott lelkészek. Az elnökség elfogadta az őszi missziói napok tervezetét, amely szerint arra 2012. október 20-ig kerülne sor. Ez alkalommal a Gömöri Egyházmegye területén szolgálnak majd a többi egyházmegyéből érkező lelkészek. A közgyűlésen az egyesület elnöke ismertette a tagsággal a Segélypénztár szabályzatát. A leköszönő Dr. Rákos Loránt titkár helyet Györky Szilviát választották a jelenlevők az egyesület titkárává.

CsL

Hittet a hegyen

Második alkalommal indult egynapos útra a deregnyői hittanos csoport. A januári Sárospatakon tett látogatást a sátoraljaújhelyi Sátor-hegy megismerése követte 2012. június 2-án. A kirándulás első egy hegyi túrát jelentett. Az ügynevezett. Magyar Kálvária útvonalán jutottunk fel a csúcsra. A trianoni évfordulóról emlékeztünk meg, minden emlékműnél

megbeszélve, hogy milyen országhoz tartoznak az azokon látható városok. A napfényes idő csak fokozta a kis közösség jókedvét, s amikor a magyar királyi korona emlékművéhez értünk mindenkit lenyűgözött a nagyszerű kilátás, s ének-

szóval dicsérhettük az Urat. A második rész a libegőt jelentette. A kalandpark része az a drótkötélpálya, amelyen fel lehet jutni a hegy csúcsára. Voltak, akik nem mertek vállalkozni a több mint 20 perces útra, de volt olyan is, aki legyőzte tériszonyát, és helyet foglalt a felvonó ülésében. Nem bánta meg. A kilátóból a vajáni hőerőmű kéményei is láthatók, így betájolhattuk otthonunkat s megtapasztalhattuk, hogy Trianonban a térképeken vonalakat húztak a telhetetlen politikusok, mi viszont egy nemzet tagjaiként Istenbe vetett reménnyel hiszünk az Ő igazságosságában.

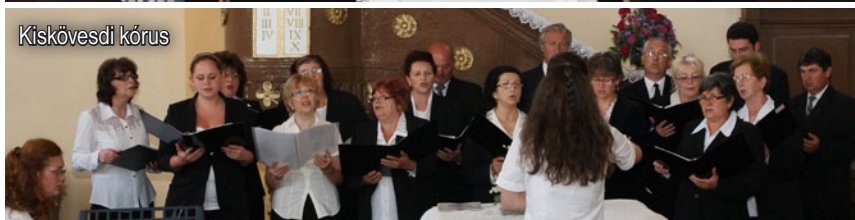
CsL

X. „JUBILEUMI” LADMÓCI KÓRUSTALÁLKOZÓ

Áldott alkalomra gyülekeztek az érdeklődők a ladmóci református templomba, Szentháromság vasárnapján. Az igehirdetés szolgálatát Csoma

Kassai kórus

Kiskövesdi kórus

Kis és Nagytárkányi „Calix” kórus

László végezte, majd a helyi lelki-pásztor, Spisák István köszöntötte az egybegyűlteket. A kórusokat és egybe-

gyűlteket ifj. Spisák Mária köszöntötte egy furulyán játszott zeneszámmal.

Ez a tizedik alkalom ismét a csaknem 180 éves templom felújításának megsegítését szolgálta, amely munkálatokat a gyülekezet 2005 óta folyamatosan, nagy odaadással végez.

A jótékonyági koncerten a következő kórusok vettek részt:

- Kassai kórus
- Kiskövesdi kórus
- Kis és Nagytárkányi „Calix” kórus
- Ladmóci gyermek és felnőttkórus
- Mokcsamogyorósi kórus
- Nagykaposi kórus
- Nagyszalánci kórus
- Örösi kórus
- Perbenyiki kórus
- Tarpai kórus

Az igényes előadások, gondosan előkészített zeneszámok, énekek mind azt mutatták, hogy az Urat énekekkel is csodálatosan lehet dicsérni, és mind a felnőttek, mind a gyermekek szívvel-lélekkel áldották Isten nevét. A kórusok szereplése után Bodnár Noémi, az egyházzenei osztály megbízottja, átadta a ladmóci gyülekezet által készített okleveleket, köszönetet mondva az Úrnak ezért az áldott alkalomért. A perselypénz mellett, a nagykaposi, kiskövesdi és kis- és nagytárkányi kórusok külön pénzadománnyal támogatták a gyülekezet ügyét. A kórustalálkozó immár hagyományosan szeretetvendégséggel fejeződött be, ahol még órákon keresztül beszélgettek a kórustagok és meghívott vendégek.

Györky Sz.

Ladmóci gyermek és felnőttkórus

Mokcsamogyorósi kórus

Nagykaposi kórus

Nagyszalánci kórus

Örösi kórus

Perbenyiki kórus

Tarpai kórus

Megemlékezés

2012. június 30-án, hosszan tartó betegség után, mégis nem várt hirtelenséggel, elhunyt Lázár Sándor, a bolyi református gyülekezet gondnok-helyettese, egyházközségünk hűséges tagja. A temetésen megjelent nagyszámú gyülekezet, részvétellel és együttérzéssel állta körül a koporsót, ahol Szopó Ferenc, a bolyi gyülekezet lelkipásztora hirdette a feltámadás és a vigasztalás ígéit a Máté 11,28 és a Jelenések 2,2a.19 alapján.

„Vannak helyzetek és pillanatok az életünkben, amikor nehéz, akár csak egy szót is kiejteni, nehéz az igazán megfelelő szót megtalálni. S ez a pillanat, most éppen ilyen, amikor a megdöbbenés fájdalomával álljuk körül Lázár Sándor testvérünk koporsóját. Csak néhány napja még, hogy kezdet fogtunk az istentisztelet után, s a tőle megszokott derűvel köszönt el: „Viszontlátásra tiszteletes úr...” Most pedig, kis idővel később, fájó szívvel állunk földi porsátorát elrejtő koporsója körül, s akaratlanul is Reményik Sándor verse zsong szívünkben:

Viszontlátásra, - mondom, és megyek.

Robognak vonatok és életek -

Bennem, legbelül valami remeg.

Mert nem tudom,

Sohasem tudhatom:

Szoríthatom-e még

Azt a kezét, amit elengedek.

Viszontlátásra: mondom mégis, mégis.

Viszontlátásra - holnap.

Vagy ha nem holnap, - hát holnapután.

Vagy ha nem akkor - hát majd azután.

[...] Kedves Gyászoló Család! Isten Fia, a világ Megváltója látja minden szenvedéseket! Látja az Úr minden bizonytalanságokat! Az Úr Jézus is érzi minden fájdalmatokat. Az Ézsaiás könyvének 53. fejezetében azt olvassuk, hogy „a mi betegségeinket viselte, a mi fájdalmainkat hordozta...Ő bűnhődött, hogy nekünk békességünk legyen, az Ő sebei árán gyógyulunk meg.” Mennyei Atyánk minden bűnünket is Krisztusra terhelte, hogy teljesen azonosulhasson velünk. Ezért ismeri Jézus olyan pontosan érzéseinket, fájdalmainkat, félelmeinket, gyötrelmeinket. Amikor a kereszten meghalt értünk, az Isten Báránya magára vette a ti élete-

teknek minden keserűségét és nyomorúságát is.” [...]

„**Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve...**” Az Úr Jézus látja, hiszen nagyon jól ismeri megfáradt és megterhelt életeteket. Látja, mennyire elcsüggedt a lelketek. Ezért hív magához titeket. *Megfáradtan, megterhelten, gyere hozzám* - mondja Jézus.

„**...én megnyugvást adok nektek.**” Hiszem, hogy nem kaphatunk vigasztalást mástól, csak Krisztustól. Nem találunk enyhülést sajtó szívünk számára, csak az Úr Jézus karjai között. Nem kerülhetünk ki másképp a halál árnyékának völgyéből, csak ha egyenesen Jézus felé indulunk. Ő a jó pásztor, aki életét adta az övéiért. Szabad letennünk a terheinket, szabad odaadnunk minden fájdalmunkat, Annak, aki igazán ismeri, Aki most is hív. „Minden gondotokat Őrá vessétek, mert neki gondja van rátok” (1Péter 5,7) - mondja Péter apostol, aki maga is megtapasztalta, hogy nincs az a fájdalom és nincs az a magány, ami az Úr Jézus mellett fel ne oldódna. Olyan szépen fogalmaz egy ifjúsági ének: „*Ó, jöjj szívembe, áldott Jézus, Így száll imám most feléd. A lelkem oly csüggedt és fáradt, Jöjj szívembe, jöjj, ma még. Szívembe jöjj, szívembe jöjj, Jöjj szívembe most, Úr Jézus. Ó, jöjj ma még, lakója légy, Jöjj szívembe most Úr Jézus!*” Kérjük mi is ezt, hogy Lénye töltsen meg életünket, pótolja ki hiányainkat. Kapaszkodjatok a koporsó mellett az Úr Jézusba, akinek ígéretei mára is érvényesek: „*Veletek vagyok minden napon, a világ végezetéig*” (Máté 28,20).

Az Úr annyit kér tőletek, hogy **bízzatok Benne**, vegyétek hát komolyan az Úr Jézus hívását: „**Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek.**” [...]

Nyugodjál immár kedves Sanyi Bácsi! Széttört a cserépedény, kincse itt maradt köztünk. „*Viszontlátásra a földnek porában, Viszontlátásra az égi sugárban*” (Reményik Sándor). Úgy legyen. Ámen.

(Részlet a temetési igehirdetésből. Elhangzott Lázár Sándor temetésén, 2012. július 2-án)

Szopó Ferenc

Berekfürdő 2012 – Országos lelkésztovábbképző

Június 13-16-a között országos lelkésztovábbképző alkalmon vettek részt egyházunk lelkipásztorai, a magyarországi Berekfürdőn, a Megbékélés Házában, *Az erkölcs és egyházi élet* címmel. A találkozót kétnyelvű istentisztelet nyitotta meg, Kovács Timár Ildikó és Domonkos Erika igeszolgálatával.

A négynapos továbbképzőn délelőttönként és estén-

ként a résztvevők tartalmas előadásokat hallgathattak

meg, B. Szabó István, Dr. Fodor Ferenc, Dr. Peres Imre, Kónya Péter, Tókéczki László előadásában. Az előadások szlovák nyelvű fordításáról megbízott munkatársak gondoskodtak.

A délutánokat munkacsoportok és műhelymunka töltötte ki, a lelkipásztori szolgálatot érintő fontos területeken és témákban, Somogyi Alfréd, Vajda Zsó-

fia, Tókéczki László, Gazdag József, Potzner Irén,

Molnár Sándor, Fekete Csaba vezetésével.

Emellett lehetőség nyílt a különböző egyházi szervezetek gyűléseire, úgymint a Lelkészegyesület, a KOEN munkacsoport, a Firesz, Diakónia és a lelkésztovábbképzőt előkészítő bizottság találkozájára és megbeszélésére.

Az esték is érdekesen, hasznosan teltek. Szerdán

a Kiskántus énekkar köszön-

tötte a továbbképző résztvevőit, csütörtökön egyházunk püspökhelyettese tartott pódiumbeszélgetést, pénteken este pedig Eperjes Károly színész tartott előadást.

Szombaton délelőtt, a továbbképző záróakkordjaként, a lelkipásztorok közös istentiszteleten vettek részt, amely során Szeles Jaroslav és Édes Árpád úrvacsorai közösséget tartottak, méltóképpen pon-

tot téve a találkozóra.

A továbbképző áldott hangulatban, hasznosan telt, és sor került komoly kérdések, égető problémák megbeszélésére is, s nem utolsó sorban, a lelkesi közösséget is formálta, erősítette ez a néhány napos együttlét, kellemes környezetben.

Mindezt legyen Istené a dicsőség.

Györky Sz.

3 az 1-ben ifjúsági nap Bodrogszentesen

Szorgalmat és korai ébredést követelő napok, figyelmünket és kitartásunkat megpróbáló órák, valamint a számonkérések félelmével átszótt pillanatok – június 29-én többek között ezektől a terhektől szabadult meg több száz diák a Bodrogszentesen, felsőhajtva s egyben a nyár első illatát magukba szívva. Miután az immár hagyományossá vált tanévzáró istentisztelet keretén belül gyülekezetünk aprócska tagjai, szüleikkel együtt, hálát adtak az elmúlt tanévért, s egyben elbúcsúztak attól, még egy hasonló, „szezonzáró” alkalom megszervezése is a mi tisztünk lehetett.

A havonta megrendezésre kerülő 3 az 1-ben ifjúsági alkalom szerepét a nyári szünet alatt az egyes keresztyén táborok veszik át, így az idei tanév és 3 az 1-ben alkalomsorozat záró „akkordjai” hangzottak fel június 30-án, ódon templomunk falai között. A körülbelül 40 résztvevő fiatalból és 5 lelkészből álló – Isten ígéje iránt érdeklődő és még

újra. Néha bele is szédülünk, olykor fáj, mint amikor a tűz éget. De egyik lépést sem lehet kihagyni ahhoz, hogy a mű elkészüljön.” Péter tagadásától vezető legalább olyan hosszú és megpróbáltatásokkal teli útját nézve mindenki erőt gyűjthetett, akit épp a kétségbeesés és a félelem árnya rettentett meg. Az ott lévők erőt, és egy mélybe nyúló, Atyai kéz ígéretét kaphatták, s a biztatást – „Isten nem vesztes életre teremtett. Áll fel! Menj tovább!” S intő példa lehetett mindazokak, akik meglátták magukban a bukás fojtogató indájának feltörekvő csiréit. Reményeink szerint Istenünk műhelymunkájának része lehetett ez az alkalom is. Hála érte!

Büti Orsolya

fényképezte: Molnár István

a nagy melegtől sem megrettenő – kis csoport Szopó Ferenc tiszteletes, valamint ifjúsági csoportunk bizonyágtétele által, Simon Péter életének legmeghatározóbb eseményein keresztül tanulmányozhatta az emberi bukáshoz vezető lépcsőfokokat, valamint a mélyből kivezető egyetlen utat. Elhangzott az a tény, hogy életünk folyamán állandó próbatételek öveznek körül, melyek még a mélyen hívők számára is buktatókká lehetnek. Az ige fényében azonban világossá lett, hogy nem szabad félnünk a csalódásoktól, hisz „Isten nem csal meg minket – s a szeretet nem csak talpra áll, de újat is mer kezdeni!”

„Mert lelki fejlődésünk mélységeken és magasságokon megy keresztül. Urunk úgy formál bennünket, mint a Mester a csészéhez való agyagot. Megdolgoz, meggyúr újra és

Szófogadó vagyok! És akkor...?(!)

„Hallgass, fiam, apád intésére, és ne hagyd el anyád tanítását, mert ékes koszorú ez a fejeden és ékszer a nyakadon!” (Péld 1, 8-9)

„Ismerd meg a bölcsességet és az intést, értsd meg az értelmes mondásokat! Fogadd el az okos intést, az igazságot, a törvényt és a becsületességet! Ezek adnak az együgyűeknek okosságot, az ifjúnak ismeretet és megfontolást. Hallgat rá a bölcs, és gyarapítja tudását, az értelmes útmutatást nyer, és megéri a példázatot és a hasonlatot, a bölcsök szavait és találós kérdéseit. Az Úrnak félelme az ismeret kezdete, a bölcsességet és intést csak a bolondok vetik meg.” (Péld 1, 2-7) – Ezen mondatokkal kezdődik a Példabeszédek könyve, „Salamonnak, Dávid fiának, Izráel királyának a példabeszédei” (Péld 1, 1).

Ismét jól megkaptuk a magunkét, legalábbis remélem, hogy mindenki magára vette. Ha nem, akkor tessék szépen még egyszer elolvasni, ugyanis ez alól az intés alól senki sem kivétel, egytől egyig szükségünk van rá. Igaz, az emberek szócsatáik alkalmával oly gyakran használják, hogy „persze, csak te tudod, én meg balga vagyok mindenhez”, ezzel viszont nincs megoldva semmi, csak egymás idegrendszerét tornáztatjuk, és az időt pazaroljuk. Az pedig drága, és ezzel már el is indult a lavina, közmondások sokaságát lehet hozzákapcsolni. Pedig nem lenne szükség mindezen „bolond” módra, ha kicsit is odafigyelnénk az Igére.

Elgondolkodtató az a dolog, hogy miért olyan nagy divat a kritikát sértésnek venni, mint sem hasznosítható alanyagnak: a megérlelt kritikus szavakat kifacsarjuk (nem csűrjük-csavarjuk), leszűrjük róla az irigység és szándékos bántás zavaros levét, a maradékot átöntjük egyik edényből a másikba, ezzel magunk mögött hagyva szükségtelen sérelmeinket, s megtartva a „kritika” tiszta levét. Ezt úgy hasznosíthatjuk magunkra nézve, hogy ezt a tiszta levét az Isten Igéjében olvasható „receptek” alapján finom párlattá főzzük, mely ha még így sem lenne megfelelő minőségű, akkor a „Lélek gyümölcseivel” letisztíthatjuk, s megkapjuk a már élvezhető, értékes folyékony eredményt. Ez a folyadék pedig már messze van az eredeti, erjedésnek indult alanyagtól. Igaz,

nem lekvár lett belőle, de majd talán legközelebb. A lényeg azonban az, hogy kezdjünk valamit az adott alanyaggal: ha kritika ér bennünket, átgondolva azt, okulhatunk belőle. S mindezt gyötrődés, idegfeszítés és örlődés nélkül örömmel tehetjük, hiszen így a nyereség, a pozitív irányú fejlődés is a miénk lehet. Ha viszont hagyjuk, hogy a kritika elmérgesedjen és elhatalmasodjon rajtunk, akkor lehet, hogy az egész termés megsemmisül, veszélybe kerülhet egész keresztény mivoltunk. Ugyanis, ha a hívő ember nem szeretettel és Isten Igéjének tükrében érleli gondolatait és szüreteli le annak gyümölcsét, akkor a munkája haszontalan, csak gyomorrontást és fejfájást von maga után. Ösztönszerűen pedig csak ideig-óráig bírja majd. Le-

Simon András grafikája

gyünk tehát ezért kicsit igényesebbek és akarjunk bölcsőbbek lenni, ezáltal másokat is tanítani, hiszen ez keresztényi kötelességünk, küldetésünk.

Az alap és kiindulópont tehát az Úr félelme, a két kulcsszó, pedig a bölcsesség és az intés megismerése. Meg kell értenünk az értelmes mondásokat, el kell fogadnunk az okos intést, az igazságot, a törvényt és a becsületességet, mert ezek adnak az együgyűeknek okosságot, az ifjúnak ismeretet és megfontolást. A bölcs hallgat mindezen intésekre és ezáltal gyarapítja tudását, az értelmes útmutatást nyer és így megéri a példázatok és hasonlatokat, a bölcsök szavait és találós kérdéseit. Mindezen lehetőséget és áldást pedig csak a bolond veti meg. – Elég tömör és keményen összefoglalt Igerész ez, melyet azt hiszem, nem kell másként leírni és

magyarázni, hisz minden benne van. Viszont bele- és mellémagyarázni sem kell. Ha ugyanis kiragadunk részeket, akkor átértelmezhetjük a mondani-valóját: találhatunk benne furfangosságot, beletörődést, megvesztegetést és megalkuvást, megszegyenítést és lázítást. Isten Igéje azonban nem alattomos, hanem a javunkat akarja, az igazi értékekre fekteti a hangsúlyt. Ezek eléréséhez viszont szófogadónak kell lennünk. A Szentírás szavait kell elfogadnunk, és ezek alapján cselekednünk. Legyen szó gyermeki dolgokról vagy tapasztalat-továbbadásról, tanulásról vagy tanításról, mindenben csak a Jó Isten szavai adhatnak igazán helyes útmutatást. Lehet, hogy ezt a Bibliában olvassuk el, lehet, hogy szüleinken, barátainkon keresztül jut el hozzánk, a lényeg, hogy eljusson, és mi azt befogadjuk, helyesen feldolgozzuk és mindezen tiszta gondolatokat továbbadjuk, hogy mások is megértsék a szófogadás lényegét.

Tudnék mesélni én is egyet s mást a szófogadásról: például nagyon szégyellem azt, hogy a negyedét nem olvastam el annak, amit el kellett volna, pedig a szüleimtől olyan szép könyvjeleket kaptam. Sokszor lehetnék jóval türelmesebb, mint vagyok, ugyanis csak a saját helyzetemen rontok, sőt miután én érzem magam lovon, végül nekem kell bocsánatot kérnem. Ideje lenne a tapasztaltabbak tanácsát hamarabb átgondolni, mintsem fordulásból elutasítani, csak azért, mert nem tetszett az egyén mondatszerkezete, hangsúlya és mondandójának eredménye. Minden embernek meg vannak a maga szófogadatlanságai, viszont Isten üzenetét már ismerve nem foghatjuk tudatlanságunkra mulasztásunkat. Nem késő soha „bepótolni” az elmulasztottat, a szégyen és szomorú az, ha nem tesszük meg, mi több, ha nem is akarjuk.

Az emberek általában szeretnek, vagy szeretnének kitűnni a tömegből. De biztos, hogy ezt csak arany ékszerrel és koronával lehet? Nem lehetne a szemük tükre az igazi kincs, melyben megcsillan a bölcsesség? Vagy ez már ósdi, elcsépelet szöveg? A Biblia is régi könyv, netalán akkor már nem is aktuális? Végül is, mondhatjuk, hogy ha az ember már meg tudja határozni a világ

végét, tényleg messze került a Szentírástól. Akkor így mégis a többségben lévő világiasságnak lenne igaza és Istenkáromlással zárulnak eme sorok? Vegyük már észre magunkat, mekkora bajt okoz *bolond* létünk csak azért, mert nem vállaljuk keresztyénségünket, nem gyakoroljuk hitünket, hanem isszuk a sok ízesített, gyomorrontó és fejfájdító kiforratlan szennyvizet, mely segítségével végül hurok lesz a nyakunkon és szögesdrót a fejünkön. Nagyon sötét ez a kép, ha jól belegondolunk, nehéz a képzelt világtól szabadulni, viszont a Jó Isten nem véletlenül adta a Szentlelket, hogy az Ő segítségével megirattassék a Biblia, az Ő egyetlen Fiát, hogy megmentsen bennünket bűneinkből, és mivel semmi sincs véletlenül, az sem az, hogy Te most ezeket a sorokat olvasod. Gondold át, mikor és hol lehettél volna bölcsebb, s bár azon már nem változtatsz, tanulj a ballépésből, s ne a rossz eredményt látva búsulj, hanem lásd a megbocsátást, törekedj az ismeretek elsajátítására, az intések elfogadására, s a mi Urunk majd gondoskodik arról, hogy megtaláld a lelki békédet, Isten fegyverzetével állj a kritikát, s ha minduntalan Őt tartod Mesterednek, meglásd, eljutsz az Ismeretre. Ő pedig boldogan gyermekévé fogad majd...!

Légy szófogadó és töltsd bölcsen a nyarat! Áldást, békeséget kívánva

Csoma Annamária

Bokros Gyula

SIMON ANDRÁS GRAFIKÁJA

S kicsei sirályonként siklanak
I STENI ihletésű írárok illatával
M eleg, megértő múzsa mivoltával
O sztathatatlan odaadással osonnak
N éven nívós nedűként nótáznak

A ngyal galambok szárnyai alatt
N evelő anyák gyermekeiket ölelve
D alolnak, énekelnek magasztos zsoldárokat
R égi református dicsőséget követve
Á lmodva szebb jövőről, legyen akarat
S ionnak hegyét keresve a hitben,
mi lelkünkben kutat

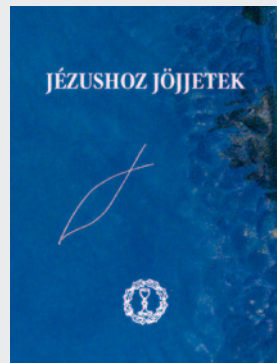
G éned gazdag grafikája GOBLNI
R ébuszaid rója, regéli
A z ÁDÁMI, almafa alatti árnyékban
F ürr fütyörész fészében
I STENI intéstől imádkozva indulsz
K irályod KÁNAÁNJÁBA készülsz
Á hitatos ajkad angyali álmában
J ÉZUSI jövőbeni jelenésben
A z ATYA, FIÚ, SZENTLÉLEK
a mennyei távolban

Könyvajánló

„JÉZUSHOZ JÖJJEK”

című kiadványunk azokat az imádságokat tartalmazza, amelyek kisgyermekként, de felnőtt református keresztyénként is református hitvallásunk alaptételeivel, Arany ABC-vel és hitvalló versekkel segítik a keresztyén élet mindennapjait. Áldott ajándék gyermekeknek és fiataloknak egyaránt, s egyben segíti a fiatal szülőket gyermekeikkel együtt imádkozni.

Ára 3,50 Euro

BIBLIAI TÖRTÉNETEK GYEREKEKNEK - a Biblia leg-

fontosabb történeteit tartalmazza ez a kiadvány. A gyerekek számára nagyba segíti a történetek elsajátítását. Ára 3,30 Euro

TE TANÍTS ENGEM (hittankönyv 12 éven felülieknek)

Ára 1,60 Euro

KIS KÁTÉ - konfirmációi előkészítéshez

Ára 1,- Euro

Ismét kapható:

Bogoly János: **TEPLOMAINK** 8,- €

Csomár Z.: **HÚSZÉVES TÖRTÉNET** 2,50 €

ÉNEKESKÖNYVEK:

- Nagybetűs énekeskönyv	7,70 €
- Középméretű énekes könyv	5,50 €
- Kisméretű énekeskönyv	5,80 €

BIBLIAK

Károlyi fordítású standart méret	11,90 €
Károlyi fordítású családi Biblia	19,75 €
Újfordítású standart méret	15,55 €
Újfordítású családi Biblia	15,60 €

IMAKÖNYVEK

Sziksai imakönyv	9,80 €
A Sionnak hegyén	2,10 €
Veled Uram	5,00 €
Örömben és bánatban	3,90 €

Emléklapok

Konfirmációi és házasságkötési emléklap 0,50 €

CÍMÜNK: Ref. Lelkeszi Hivatal 076 74 Drahnov 216.
Telefon és E-mail: 056 6282560, csoma@copusnet.net

Az ima olimpiai lángja már ég! KILENCEZREN IMÁDKOZTAK EGYÜTT LONDONBAN AZ OLIMPIÁÉRT

A pünkösdi ünnepkör előtti szombatot sok mindenre lehetett használni: az ünnep előkészítésére, bevásárlásra, kirándulásra. Meg arra is, hogy a teljesen új Olimpiai Park közelében fekvő Leyton Orient Futballstadionba menjenek el az érdeklődők. Egészen pontosan azok, akik a 2012-es londoni olimpiai játékokért egy teljes napon át imádkozni akartak. És voltak ilyenek, nem is csekély számban. Több mint kilencezren vettek részt az olimpiai előkészítő istentiszteleten, a csoport foglalkozásokon, imaközösségeken. A rendezvény egész szombaton tartott, sok modern evangéliumi zenével, énekléssel, igazi lelki aranycsapattal az élen. Forrás: christiantoday.com Írta: Dr. Békefy Lajos.

Gyűjtsd meg a lángot!

A jó kétezer évvel ezelőtti első pünkösdi eseményre, annak is egyik sajátos jelenségére, a tanítványok feje fölött megjelenő kettős tüzes nyelvekre utalt az imaszombat elnevezése: „Gyűjtsd meg a lángot!”. A sok nagy meccset látott focistadionban még soha nem volt ilyen alkalom. A szervezőknek sikerült a legkülönbözőbb egyházakból, egész Angliából összehozniuk a résztvevőket. Az ima fő célkitűzése az volt, hogy Istenhez fohászkodjanak azért, hogy valóban az Ő tervei valósuljanak meg a Játékok alatt. Nevezetesen, hogy a szeretet szellemisége, és az egészséges versenyszellem töltse meg az olimpiai játékok teljes időszakát.

Pál apostol „sportos” intelmei

Az imádkozókat a szolgálatok, a kis imafüzetek emlékeztették Pál apostol Igéjére: „Ha pedig küzd is valaki, nem koronáztatik meg, ha nem szabályszerűen küzd” (2Tim 2,5). Az eredeti szövegben az apostol az atlétára utal, akinek be kell tartania az előírásokat, szabályokat a versenyben. Másutt, a korinthusi levélben (1Kor 9,24-25) pedig az apostol mindenkit, aki pálya-futásban tusakodik, arra int, legyen absztinens, fegyelmet, doppingmentes mondanánk ma, különben nem nyeri el a romolhatatlan, a nem korrumpáló koronát vagy érmét. Ropant érdekes és aktuális az apostol tanítása.

A szolgálatokat többen vezették: például Jason Upton amerikai keresztyén énekíró, zenész, komponista, továbbá Noel Robinson ausztráliai néger énekes, de ott volt közöttük a brit konzervatív politikus, Nick Herbert is. Közreműködött a halleluja-író, a globális imaszolgálat szervezője, Sean Feucht, aki a Gyűjtsd meg a lángot! ötletadója is egyben.

Fantasztikus „imádkozó aranycsapat”

Valóban fantasztikus szolgáló csapat állt össze pünkösdsöt megelőző szombatán a londoni Leyton Orientben! Ott volt közöttük az egykori muzulmán, majd keresztyén hitre tért lelkipásztor, Matthew Ashimolovo, aki több mint 15 éve vezeti a Kingsway Nemzet-

közi Keresztyén Központot. Nigéria északi részében, a manapság a Boko Haram szélsőséges muszlim félkatonai szervezet által rettegésben tartott területen született, Kaduna városában 1952-ben. Eredeti neve Ahmed volt. 22 éves, amikor Lagosban bibliaiskolába íratják, s ekkor indul el fantasztikus prédikátori útja. 1992-ben alakítja meg Londonban nemzetközi keresztyén központját, akkor 11 taggal. Ma a közösségnek főként fekete, közel 12 000 élő hitű tagja van. A „Kiáltás, szív!” mozgalom női vezetője, Rachel Hickson is ott volt az előimádkozók között. Mozgalma az anglikán egyházhoz kapcsolódik, és a gyakorlati reményt táplálja az emberekbe. Ő maga is átélte Jézus Krisztus gyógyító erejét és csodáját. 1984. október 27-én, az afrikai Zimbabweben egy 7 tonnás katonai monstrum-teherautó levágta mindkét lábát, túlélési esélye 5 %-os volt. Isten kegyelméből megmaradt az élete, s ettől kezdve az evangélium hirdetésére szentelte oda fogyatékos életét. Műlabakon, de élő és ragyogó hittel, derűvel hirdeti világ-szeret Isten megtartó jóságát, aki meghallgatta kiáltó szívének könyörgését. És ott volt az imavezető csapatban az IHOP-London

énekes biznyságtevő mozgalom vezetője, Elcio Lodos brazil származású prédikátor is. Ma 4 000 zenészt és 288 énekest fog össze szerveztük Isten magasztalására. Énekes imaszolgálatukat egészen Dávid király hárfájáig vezetik vissza. Hetente 54 órát töltenek imádsággal, amit bibliai ihletésű zenével, énekekkel kísérnek. És persze ott volt közöttük a Globális Imanap mozgalomának elindítója, Dr. Jonathan Oloyede is. Múlt évben indította el Londonból 500 napos imakampányát az olimpiáért. 24 óras

imaszolgálatban állnak. Már a híres londoni Wembley-stadionban is tartottak imaéjszákát és imapot. Mozgalmának érdekessége: 500 napon át a világ különböző részén regisztráltak egy időben 500 imádkozó mondja ugyanazokat a közérdekű könyörgéseket. 1 millió keresztyénnel állnak mobiltelefonos (lám, mi mindenre jó a mobiltelefon!) kapcsolatban, akik minden nap délben a világ legkülönbözőbb részén, de együtt mondják el nemzeti nyelvükön az Úri Imát. Nos, ez az imádkozó „aranycsapat” gyűjtötte meg a futballstadionban az imádság olimpiai lángját.

Imaszolgálat folyamatosan az olimpia idején: 24/7

A pünkösdszombati projekt és az egész olimpia idejére kiterjedő folyamatos imaszolgálat projektjének az igazgatója, Rosy Ashley elmondta a sajtónak: „2012 egész Londonnak és Angliának nagy eseményt hoz az olimpiával. Szeretnénk Isten szeretetét 'kivinni az utcára', ezért 24 napon át éjjel-nappali imaszolgálatot szervezünk. Ez a lelki értelme a Gyűjtsd meg a lángot! projektnek”. A lángok, a fények, amiről mi beszélünk, s amit mi gyűjtünk meg, Isten szeretetének a fényei, melengető lángjai. Ezt adta az egyház Angliának, s ezt akarjuk mi továbbadni: az olimpia versenyzőinek, bírónak, szervezőinek, ezer és ezer lebonyolítójának, és a sok százezer látogatónak.

A 2012-es olimpiai játékok Londonban lelkileg, imában, sportszerű szellemben már elkezdődtek. Várjuk a jó folytatást hasonló szellemiségben július 14 - augusztus 12 között, a tényleges küzdelmek idején!

Izrael – Ország? Nemzet? Gyülekezet?

Az első visszatérés 1882-1903

A 19. században, az 1882-ben megindult első visszatérési hullám kezdetéig az oszmán birodalom uralma alatt négy városban éltek zsidók? Jeruzsálemben, Safedben, Tibériásban és Hebronban. Az első tömeges bevándorlási hullámot 1880-as és 1890-es években az Oroszországi pogromok váltották ki, melynek eredményeként elűzték a zsidókat Moszkvából, akik jövőjüket Izrael földjén látták biztosítottak. Úgy gondolták, hogy ezzel egyszer s mindenkorra „megoldódik az országok zsidóproblémája.” Húsz év alatt 25.000 zsidó visszatérő érkezett Oroszországból és Romániából. További 2500-an érkeztek Jemenből. Emellett az Oroszországból és Romániából menekülők többsége nem az Ígéret földje felé menekült, hanem Amerikába. Izraelbe főként a középosztály

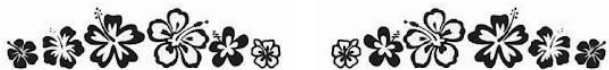
tagjai és a nagy családok telepedtek. Mivel hiányos ismeretük volt a földművelésről, ezért főleg Jeruzsálemben és Jaffában telepedtek le. Csak minden negyedik bevándorló próbálkozott földműveléssel.

A jemeni zsidók visszatérésének más indítékai voltak. Őket inkább a messiás várása és a lelki ébredés vezette atyáik földjére, ahol találkoztak a hideg kelet-európai vidékekről érkezett testvéreikkel. A Jemenből érkezettek a jeruzsálemi Szemét-kapu környékén telepedtek le. Nem volt jövedelmük, lakásproblémákkal küszködtek, s gondot jelentettek az arab szomszédokkal megélt feszültségek is. Ezekben az években számos települést – moschawot hoztak létre, melyek családi farmok, esetleg földművelő egyesületek voltak. A 28 település északról indulva:

Metulla, Petach Tikwa, Rischon LeZion, Gadera, Akron, Sichron Jaakov, Rosch Pina, Jesod HaMaala és a legdélebbi Beer Tuvia. Az alapítók pionír-lelkülete ellenére számos község pénzügyi válságba jutott, ami annak is köszönhető, hogy az ott élő zsidók nem voltak igazi földművelők. Vezetőik segítségével a Franciaországban élő Edmond de Rotschild báróhoz fordultak, aki támogatást nyújtott zsidó testvéreinek. Ő volt az első, aki szőlőt telepített a Izraelben. Az első bevándorlók között volt Elieser ben Jehuda, a héber nyelv megújítója, akinek a köszönhető, hogy a mindennapokban használt nyelv a héber. Az Ígéret Földjére 1903-ig mintegy 40.000 zsidó tért vissza.

*Israel Heute
fordította Csoma L.*

Nőegyesületi ötlettár

Nagytakarítás

A sötét téli hónapok porréteget vontak a bútorokra, pókhálóval szőtték be a sarkokat, és esőcsepp nyomokat mintáztak az ablakokra. A legtöbben már húsvét előtt a legeldugottabb sarkot is alaposan kitakarították, hogy az ünnepre már makulátlan tisztaság legyen otthonukban. Milyen jó is az, amikor belép az ember a lakásba és a tisztaság illata veszi körül!

Így van ez a templomban, gyülekezeti termekben is. Ott bizony nem csak női munkák vannak. Hiszen van torony, ahova általában akkor megy fel valaki, ha gond van a haranggal. A legtöbb helyen bizony be-be repülnek a madárkák. Igazi, férfiakkal való feladat a kitakarításuk! Elég magasan vannak az ablakok. Nem olyan egyszerű a tisztítása, de pontosan ugyan úgy bepiszkolódnak, mint a szemmagasságban lévő. Hosszú, nagy szőnyegek, amelyek a felületes szemlélőnek tisztának tűnhet ugyan, van ahol hente felporszívózzák, de a takarítás közben jön rá az ember, hogy bizony nem így van. Otthoni szőnyeget is időnként kivisszük, hogy alaposan kitisztítsuk, pedig arra csak papuccsal lépünk rá. Ott vannak a rolók, függönyök, terítők, bársonytakarók, a kiskertről nem is beszélve. Kaszálás, kapálás. Tudom, hogy nagyon sok helyen konfirmáció előtt van nagytakarítás. Hála Istennek olyankor nagyon sokan ellátogatnak a gyülekezetbe, távolról is érkeznek rokonok. Ugye nem kell folytatnom. Még a templom, gyülekezeti terem sem öntisztulós. De milyen jó is utána belépni, és együtt dicsőíteni az Urat!

Fülöp Angéla

Üdülési lehetőség Dalmáciában

Olvasóink figyelmébe ajánljuk azt a Split és Trogir közelében található három csillagos 6, 3 és kétszemélyes apartmanokból álló, összesen 13 férőhelyes apartman-házat, ahol kitűnő körülmények között, szolid áron nyaralhatnak a pihenést és kikapcsolódást keresők. Mindössze 30 méterre az aprókavicsos tengerparttól. Menetrendszerinti hajójárat Splitbe és Trogirba (30 perc hajóút). Magyar és szlovák nyelvű tájékoztatás az alábbi e-mail címen és telefonszámon:

annamaria.csoma@hotmail.com 00385 92 153-5644 és a www.slapare.com weboldalon.

-Szerk-

A lelki szegények boldogsága

„Boldogok a lelki szegények, mert övék a mennyeknek országa.” (Mt 5, 3)

Minden ember vágyik a boldogságra és keresi is ezt az elvesztett, drága kincset. De milyen téves utakon akarják sokan megtalálni. Vannak, akik a zavartalan nyugalomban, mások ellenben a mozgalmas tevékeny életben akarnak boldogokká válni. Mennyien az alkohol, kábítószeres mámorában, vagy az érzéki élvezetek tobzódásában, és mindazoknak az elsorolhatatlan bűnös örömeknek hajszolásában, amiket a világ oly csábítóan kínál... Jelszavuk ez: - Szakítsuk le minden napnak a maga virágát! De jaj ezeknek a múltó élvezeteknek virágai milyen hamar elhervadnak! Mind mérgekkel vannak elvegyítve és ezáltal romlásba, pusztulásba és végül az örök kárhozataba vezetnek.

Mások viszont a szép és nemes tevékenységek útjain, hírnév, dicsőség fényében tündökölvé vágnak a boldogság örömeire. Ámde az ilyeneknek az örömei is milyen hamar elfakulnak, vagy csak csalódássá válnak. És vajon az uralomra, hatalomra, dicsőségre vágyakozók, vagy ezekre már eljutottak megnyerték-e boldogságukat? ... Nagy Sándor, aki az akkor ismert világot meghódította, sátrában hangos sirásra fakadt: „Nincs több világ, amit meghódíthatnék!” Az ünnepelt kimagasló személyiségeket, híres tudósokat, írókat, költőket, művészeket sem tették boldogokká műveik, alkotásaik és elért, világraszóló nagy sikereik. Goethe ezt vallotta magáról: „Boldog sohase voltam.” Michelangelo 79 éves korában ezt írja szonettjében:

*„Mily balga voltam, hogy a művészetet,
A csalfát véltem csak boldogságomnak,
Karjaiba vetvén életemet:*

*Töle reméltem örömnászt magamnak.
Nincs békességem márványtól,
színektől,*

*Már csak érte lángol forró szeretet:
Ki karját tárja felénk a keresztről.”*

Kincsek, pénz, gazdagság, melyek által talán a legtöbb ember látja boldogsága megvalósulását, boldogokká teszik-e birtokosaikat! ... Mit ér a dúslakodó élet, ha közben is üres a szív, sivár, békétlen, nyugtalan a lélek? ... „Nem a vagyonban való bővelkedésben van az embernek az ő élete.” – mondja

Jézus. És ezentúl még rámutat a gazdagság legnagyobb hátrányára: „Mily nehezen mennek be az Isten országába, akiknek gazdagságuk van.”

Boldogtalanságunknak az igazi legmélyebb oka abban rejlik, hogy elvesztettük Isten közelségét és kiszakadtunk a vele együtt élő, boldog kapcsolatból. Ezek után az a nagy kérdés; van – hát Istenhez vezető út és lehetőség az elvesztett boldogságunk megtalálására? ...

„Jézus bejárva az egész Galileát, tanítva és a betegeteket gyógyítva és hirdetve az evangéliumot elszakadt a sokaságtól és felment a hegyre. Hozzámentek a tanítványai és akkor elmondta nekik, és a később élő, minden követőjének, a Hegyi Beszédét.” Azon a helyen ma egy templom és kolostor áll; hirdetve Jézus beszédének felmérhetetlen jelentőségét és örök értékét. Ezekben a legmélyebb tanításokban és legmagasabbban szárnyaló beszédében, - amely valaha elhangzott ezen a földön, - többszöri megvilágításban tárta fel a boldog élet titkait, megtalálásának lehetőségeit, és az örök életre elvezető utait. Első mondása ez: „Boldogok a lelki szegények, mert övék a mennyeknek országa.”

Jézus nyilvános fellépésének a kezdetén mondta el a Hegyi Beszédet. Megértették-e a tanítványai? ... - mert ezt nem jegyezte fel az evangélium írója - pedig később még sokszor kértek Mesterüktől a példázatairól magyarázatot. De mivel nekünk sem könnyű megérteni, mi is kérdezhetjük: - Kik azok a lelki szegények? ... Talán az értelmi, szellemi fogyatékosok, akikre csak szájalommal tekinthetünk? ... Kérdésünkre Kálvin tömören és világosan így adja meg a választ: „A lelki szegények azok, akik lelki értékeikben, adományaikban semmit sem bízakodva, egyedül Isten kegyelmében nyugsznak meg.”

Kegyelemre csak a büntetleneknek, halálraítélteknek van szükségük. Istentől sem a magukat igazaknak tartók kérnek kegyelmet, hanem azok, akik bűnös, eltékozolt életüket felismerve szívből megbánják és lélekben összetörten, de reménykedően feltekinenek a Golgota keresztyén bűnösökhöz szoruló, értük életét adó Megváltó Krisztusra. Mert amint az Éden kert

csábító gyümölcsű fájánál veszítettük el ártatlanságunkat és boldogságunkat, Jézus vérző keresztfáján szerezte azokat nekünk vissza, „egyetlen, tökéletes áldozata árán”. Krisztusban való hite által minden bűneit megbánó, elsírató ember kegyelmet, és bűnbocsánatot nyer. Lelkét békesség, boldogság tölti el, mert, - „Boldog az, akinek hamissága megbocsátott és vétke elfedeztetett.” (Zsolt 32, 1) Az igazi boldogság Istentől, kegyelemből kapott ajándék, a lélekben lakozó, drága kincs. Ezért nem szerezhető meg semmiféle emberi elgondolások, külsőleges eszközök által, viszont ezért nem függ a változó, külső körülményektől sem. A lélek boldogságának sugárzása áthatja az ember egész lényét. Egy öreg úr megfestése közben, amikor a művész a szeméhez ért, ezt kérdezte: - Ugye, ön nagyon boldog? - Igen, valóban boldog vagyok. - És mi adja magának ezt a boldogságot? - Krisztus, - felelte az öreg úr.

A kegyelmet nyert ember szíve megtelik hálával és új életben járva megszánja azokat, akik még csak keresik lelkük békességét és boldogságát. Hívogatja őket Jézushoz, mutatva a hozzá vezető utat. A szűkölködőknek osztogat anyagi javaiból. Ezek által nem lesz szegényebb, mert minél többet adakozik és szolgál másoknak, annál jobban növekedik lélekben. A továbbadottak után újabbakat kap, mert ajándékot csak üres kezekbe lehet adni és üres kezekkel lehet átvenni. De lélekben gazdagodva sem bizza el magát, továbbra is alázatos és szerény marad. Tudva, hogy nincs semmi érdeme, sajátja, csak a bűnei, mert ami értékes, és jó gyümölcs terem életében, az mind Isten Szentlelkének munkája. Az evangélium szolgálatával sikereket látva sem lesz hivalkodóvá. Úgy vélekedik, - amint valaki mondta: - az evangélium hirdetése olyan, mint amikor az egyik koldus elmondja a másik koldusnak, hogy hol, és mit lehet kapni.

Azonban amint Ravasz László az egyik prédikációjában elmondta: „Vannak emberek, akik magukat felfújva megállnak Krisztus mellett, és gögösen hordják körül tekintetüket; mi ketten megváltottuk a világot! Vannak emberek, akik cézári göggel szolgálatról szoktak szónokolni, vannak, akik az

oltárra tett girával annyira büszkék, mintha találmányokat raktak volna. Mi lenne, ha az örökkévalóságban jelentkeznék egy szurtos ácsmester és Krisztus dicsőségéből jókora százalékot kérve, mert ő ácsolta a keresztet, pedig megfizettek neki érte.”

Aki Isten Lelkének vezérlésével engedelmes alázattal járja élete útját, mentes lesz az elbizakodottságtól. Még nagy tudománya magaslátán is alázatos marad. A Nobel díjas Szentgyörgyi Albert így nyilatkozott magáról: „Tudom, hogy megdöbbenően tudatlan vagyok. De kincsként őrzöm tudatlanságomat és kényelmesnek érzem. Ha öreg korom-

ban még ásom a tudás hegyében, azt is azzal a gyermeki alázattal teszem, hogy boldogok a szegények.”

Jézus nem csak elmondta tanítványainak, - és minden korban élő követőinek magasztos tanításait, hanem azokat földi életében meg is valósította. „Aki mikor Istennek formájában volt, nem tekintette zsákmánynak azt, hogy Ő az Istennel egyenlő. Hanem szolgálai formát vévén föl, önmagát megüresíté, emberekhez hasonlónak lévén és mindenkor olyan állapotban találtatott, mint ember, megalázta magát, engedelmes lévén haláláig, mégpedig a keresztfának haláláig.” (Fil 2; 6,7,8)

Van-e annál boldogabb örvendező élet, mint Krisztus megváltott követőjeként, Lelkének vezetésével az Ő szolgálatára odaszánt és eltöltött, földi múlandó élet? ... Istennek olyan hatalmas eszköze, mint Luther Márton volt, élete utolsó óráiban visszatekintve Istennek adva a dicsőséget, ezekkel a szavakkal készült Ura elé: „Koldus vagyok.” - „Így halni jó halál.” - Mert az ilyen magukat szegény koldusoknak vallók érkeznek be a mennyeknek országába, az örök boldogság honába.

Erdélyi Zoltán

A SZLOVÁK KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYÁNAK

Szolidaritási nyilatkozat Nt. Kassai Gyula állampolgársági ügyében

A Szlovákiai Magyar Református Lelkészegyesület sajnálattal követi figyelemmel a Szlovák Köztársaságban mára elfajult helyzet alakulását, amelyet a mind jogfilozófiailag, mind pedig erkölcsanilag rendkívül aggályos joghatásokat kiváltó állampolgársági törvény generált. A lelkeszegyesület elítéli a szlovák törvényalkotás ezen produktumát, amely az emberi érzéseket semmibe véve, a demokratikus jogállamiság erőit leértékelve, az állampolgároknak pedig félelmet keltve szab gátat annak, hogy a Szlovák Köztársaság polgára - anélkül, hogy kötődésének érzelmi vagy más indokáról számot kellene adnia az államhatolamnak, és hogy saját szülőföldjén ne váljon jogvesztett idegenné - szabadon felvehesse nemzete országának állampolgárságát. A lelkeszegyesület botrányosnak és sértőnek tartja, hogy a Szlovák Köztársaság ez államhatalmi meghurcolás alá vonta a Szlovákiai Református Keresztény Egyház lelkipásztorát, Kassai Gyulát, aki a magyarországi jogrend adta lehetőséggel élve, szlovák állampolgársága mellé - történelmi vonalon vallott nemzeti kötődésből - felvette a magyar állampolgárságot is. A Szlovák Köztársaság mind alkotmányjogilag, mind pedig nemzetközi jogilag aggályos és diszkriminatív törvényes lépését erkölcsileg indokolatlannak tartjuk egy olyan szemlélyel szemben, aki erre a földre született, ez államnak tisztességes polgára, egyházunknak pedig megbecsült és aktívan szolgáló lelkes-tagja, pusztán azért, mert a keresztény értékrend népeknek adott - nem embertől, hanem Istentől származtatott - egységét nem országhatárok közé szorítva, hanem azon felülemelkedve kívánta megélni.

A jogbölcselet tanúsága során - nagy jogtudós-elődök kikezdetetlen megállapításai alapján - hisszük és valljuk, hogy minden jognak kell lennie tisztességes okának és céljának, és legfőképpen értelmének, amely az emberi együtt-

élés korszakokat meghaladó eszméjét előbbre viszi. Ugyanakkor erőszakosnak és spekulatívnak tartunk minden olyan nem tisztességesen teleologikus jogot, amely az emberi indulatok szítására, nemzetek közti ellenségeskedés támasztására és legkevésbé sem a békesség megalapozására lett megalkotva.

Az emberek közti tiszta erkölcsre hivatkozva - amely minden jog alapját képezi, és amelynek végső forrásaként Istent tekintjük - határozottan kérjük a Szlovák Köztársaság Kormányától, hogy szüntesse meg Kassai Gyula lelkesztetvérvünk ellen folytatott, demokratikus-állampolgári jogait, sértő eljárását. Kérjük, kezdeményezze a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsánál az állampolgársági törvény az irányú módosítását, hogy a Szlovák Köztársaság minden állampolgára ne megfélemlített és keresztény-nemzeti érzéseiben szorongatott, hanem erkölcsileg is legitim törvényekkel támogatott, szabad polgárként élhesse meg jogait mind ebben az országban, mind pedig Európában.

Nyilatkozatunkban megfogalmazott együttérzéssel állunk ki Kassai Gyula lelkesztársunk sorstársaiért is, akik egyazon aggályos törvény hatályának terhét hordozzák.

A Szentlélek Isten bölcsességét kérve és ajánlva maradjunk reménységgel, Isten áldását kívánva munkájukra;

A Szlovákiai Magyar Református Lelkészegyesület 2012. június 15-én Berekfürdőn tartott Közgyűlésének felhatalmazása alapján,

tisztelettel:

Csoma László
elnök

Dr. Rákos Loránt
titkár

RÁKÓCZI CSALÁDI PORTRÉK

Dr. Csohány János PhD

Báthori Zsófia és I. Rákóczi Ferenc

Somlyai Báthori Zsófiát (1629-1680) meggyőződése ellenére kényszerítették a Rákóczi szülők, hogy református hitre térjen. Ez volt a feltétele annak, hogy György herceg feleségül vehesse. Báthori Zsófiának sok szenvedést okozott és mérhetetlen büntudatot, hogy elhagyta a hite szerint egyedül üdvözítő római katolikus vallást és kárhazatos eretneké lett, sőt egyetlen fiát is eretneknek keresztelték. Rákóczi és felsővadászi I. Rákóczi Ferenc 1645-ben született és 1676-ban halt meg. Noha 1652-ben az erdélyi rendek fejedelemmé választották, azt a következő évben a szultán is megerősítette, de II. Rákóczi György halála után szó sem lehetett arról, hogy a rendek és a szultán

I. Rákóczi Ferenc fejedelemségét elismerjék, illetve utóbbi megerősítse. Anyjával együtt magyarországi birtokaikra költöztek, ahol Báthori Zsófia Kis Imre jezsuita szerzetes és

egy Hedvig nevű lengyel apáca befolyása alá került. Előbb titokban, aztán 1661. augusztus 15-én fiával együtt nyíltan ő visszatért,

Ferenc pedig áttért a katolikus egyházba és elkezdtek vezekelni. Eleinte csupán megszorító intézkedéseiket érezték birtokaikon a református és evangélikus egyházak, és a sárospataki kollégium, majd eljött hamarosan üldözésük időszaka. Az 1647. évi vallásszabadsági törvénnyel mit sem törődve, a többi magyarországi katolikus főúrhoz, főpaphoz hasonlóan, sőt azokon túl téve üldözték birtokaik protestánsait. Elkergették a lelképászorokat, sokukat bebörtönöztették és a templomokat, parókiákat, iskolákat elvéve katolikus plébánost ültettek a nép nyakára. 1671-ben elvették a sárospataki kollégiumot, az a pataki nyomdával és a könyvtár egy részével bujdosni kényszerült.

II. Rákóczi Ferenc

Rákóczi és felsővadászi II. Rákóczi Ferenc, 1697-től birodalmi herceg Borsiban született 1676-ban és a törökországi Rodostóban hunyt el 1735-ben. I Ferenc választott erdélyi fejedelem és gr. Zrínyi Ilona fia. Néhány hónapos volt, amikor elvesztette apját. Katolikusnak született és nevelték, amire nagynyja, Báthori Zsófia különös gonddal ügyelt. 1681-től Thököly Imre volt mostoha apja, aki 1683-ban Bécs török ostromához is magával vitte. 1685-88 között ő is Munkácson volt, amikor Zrínyi Ilona hőiesen védte a várat a labancok ellen. A vár feladása után Bécsben elválasztották édesanyjától őt és és nénjét is, őt jezsuiták nevelték. 1694-ben a bécsi udvar éberségét kijátszva feleségül vette Sarolta Amália heszen-rheinfeli hercegnőt, akitől 3 fia és egy leánya született.

1700-ban kezdett szervezkedni egy magyar szabadságharc kirobbantása érdekében. A francia királlyal létesített titkos kapcsolátát futára árulta el, őt magát 1701. április 18-án elfogták és Bécsújhely börtönében halálos ítéletre számíthatott. Vele együtt más magyar előkelőségeket is letartóztattak. Bercsényi Miklós gróf a letartóztatás elől Lengyelországba menekült. Rákóczi Ferenc felesége, miután minden szabadítási kísérlete hiábavalónak bizonyult, megszöktette férjét és Lengyelországba menekítette. Lengyelországból 1703-ban tért haza és 1711-ig vezette szabadságharcát. Ennek a szabadságharcnak elsőrendű oka a magyar

alkotmány politikai sérelme, továbbá Erdély függetlenségének kivívása és családi jogán annak fejedelmi trónja megszerzése volt. Fontos külpolitikai érdek fűződött II. Rákóczi Ferenc erdélyi fejedelemségéhez. A független Erdély a Magyar Királyság alkotmányosságának őrévé válhatott volna újra, másfelől XIV. Lajos francia király 1644-45-ben szövetségese volt I. Rákóczi Györgynek és a linzi békét belefoglalták az 1648-ban kötött westfáliai békébe, amellyel a harmincéves háborút lezárták. II. Rákóczi Ferenc joggal számított arra, hogy XIV. Lajos megsegíti őt mint erdélyi fejedelmet, hiszen dédapja idejében garanciát vállalt Erdély függetlenségéért. Ezt XIV. Lajos király II. Rákóczi Ferenc idejében is érvényesnek tekintette. 1704-ben a gyulafehérvári országgyűlés erdélyi fejedelemmé választotta II. Rákóczi Ferencet, amit 1707-ben a marosvásárhelyi országgyűlés megismételt és fejedelmi székébe is iktatta őt. Igen fontos indítéka volt a szabadságharc megindításának a protestánsok súlyos vallási sérelme is. A fejedelem katonáinak többsége protestáns, főleg református volt, ahogyan az ország lakosságának is a protestánsok alkották a többségét, viszont tábornokai, szenátorai és más felső vezetői többségben katolikusok voltak. Gondja volt rá, hogy vallásfelekezetekhez tartozáson felül emelkedve nemzeti összefogás jöjjön létre. Mi most vallásügyi intézkedéseit tekintjük át.

Erdélyt 1687-ben császári-királyi katonaság szállta meg, függetlenségét elvesz-

tette. I. Apafi Mihálynak 1690-ben bekövetkezett halála után nem engedték megválasztott fiát trónra lépni, hanem az országot a Habsburg Birodalomhoz csatolták. Fejedelme a mindenkori magyar király Habsburg uralkodó lett. Magyarországgal az erdélyi protestáns rendek nem engedték egyesíteni országukat, mert azt remélték, hogy az erdélyi vallásszabadságot biztosító törvények akkor érvényben maradnak. Jól számítottak, de azért ott is megindult az erőszakos katolizálás, azonban a magyarországinál sokkal kisebb mértékben.

A Magyar Királyságban Erdély hatalmának meggyengülésétől felerősödött a protestánsok üldözése, a templomok elvétele, különösen katasztrófálissá vált a helyzet a Wesselényi-Nádasdy összeesküvés következtében 1670 tavaszán kirobbant félresikerült kuruc felkelés felszámolása után. 1674-76 között a pozsonyi vérbíróóság 400 protestáns lelkész és rektort vont koncepció per alá és a katolizálásra nem hajlandók nagyobb részét kivándorlásra, mintegy százukat börtönre, részben pedig gályarabságra ítélte. 1678-1685 között Thököly Imre kuruc szabadságharca, rövid életű felvidéki fejedelemsége mérsékelte az üldözést. Az 1681. évi soproni országgyűlési törvények engedték meg a külföldre kényszerített lelkészek és rektorok hazatérését, de a protestáns vallásszabadságot nagyon megcsonkítva biztosították. Az 1687. évi vallásügyi törvény ezt a korlátozott vallásszabadságot is a király

kegyétől függően „ad huc” (= egyelőre) engedélyezte. Az 1691. évi Explanatio Leopoldina addig elképzelhetetlen megszorításokat alkalmazott a protestánsokkal szemben. Az 1701-ben kiadott rendelet a töröktől visszafoglalt területeken a protestáns vallás gyakorlását megtiltotta. 1608 és 1647 között mintegy 300 protestáns templomot vettek el a katolikusok, 1647 és 1681 között újabb mintegy 900-at és 1681 és 1703 között ismét mintegy 242 templomot, azaz összesen mintegy 1442-öt.

1703-ban és azt követően a kuruc csapatok megjelentével a protestánsok maguk igyekeztek igazságot tenni és tömegesen vették vissza elvett templomaikat, alkalmaztak azokba hitük szerinti lelkipásztorokat és kergették el a rájuk erőltetett római katolikus papokat. A szabadságharc alatt mintegy 600 templom került vissza a protestánsok tulajdonába. II. Rákóczi Ferenc még 1703. november 10-én kelt pátensében megtiltotta a katolikus templomok visszafoglalását. Azt ígérte, hogy törvényes úton intézkedik majd e kérdésben. Nem akarta a kibontakozó nemzeti egység megbontását, mert akkor már katolikusok is csatlakoztak táborához. 1704. január 27-én miskolci táborában gyakorlatilag megismételte a fejedelem előző évi rendeletét. Halálbüntetést és teljes vagyonelkobzást helyezett kilátásba azok büntetésére, akik vitatott tulajdonú templomok és más egyházi javak birtoklása ügyében önhatalmulag járnának el.

1704. június 20-án aztán a másik oldal túlkapásait kellett egy rendelettel visszafognia Rákóczinak. Solti táborából a római katolikus főpapokhoz kellett rendeletet intéznie, amelyben elmagyarázta, hogy a vallásszabadságon az egyes bevett vallásfelekezetek egyházainak szervezete szabad működését is érti, ezért a főpapok ne akadályozzák az ágostai és helvét hitvallást követő evangélikusokat egyházi javaik birtoklásában, vallásuk gyakorlásában, szervezetük szabad tevékenységében. Ez a felsorolás részletezi még azt is, hogy a katolikus papság az evangélikusoktól és reformátusoktól semmiféle egyházi fizetséget, így stóllát se követeljenek. A stóllás szolgálatokat – keresztelest, esketést, temetést – e felekezetek lelkipásztorai maguk láthassák el, a katolikus papok ne erőszakolják rájuk saját ilyen szolgálataikat. Saját halottaiknak protestánsok maguk harangozhassanak stb. Ezzel a fejedelem az 1691. évi Explanatio Leopoldina érvénytelenítését óhajtotta elérni, mert az tartalmazta egyebek mellett ezeket a korlátozásokat is.

Az 1606. évi bécsi és az 1645. évi linzi békekötés alapján született országos törvé-

nyekre hivatkozott Rákóczi 1704. augusztus 12-én, szegeden kelt rendeletében. Ebben a vármegyéknek írta elő a vallási türelemnek országgyűlési törvényeken alapuló biztosítását.

A kuruc mozgalom megerősödése megkövetelte, hogy országgyűlést tartson a fejedelem. Szécsényben 1705. szeptember 12-én a három bevett vallásfelekezet szabadságáról és egymáshoz való viszonyáról hozott törvényt az országgyűlés. A magyar és erdélyi törvényalkotás hagyományai szellemében immár nem fejedelmi rendeletekkel, hanem törvénnyel szabályozta az országgyűlés a vallásügy közjogi helyzetét. A három bevett vallásfelekezetet a kölcsönösség és viszonyosság alapján egyenlő. Egyik vallásról a másikra térni szabad (az Explanatio a protestáns hitre térést megtiltotta!). Az egyes településeken a templomok használatára nézve a többségi elv az érvé-

nyes, úgy azonban, hogy a kisebbségnek is megadattak a vallásgyakorlatához a jogok és az eszközök. Ez azt jelentette, hogy egy adott helységben a többségben lévő felekezet kapja a templomot, vagy két templom léte esetén a nagyobbat. A kisebbségben lévő felekezet elégedjék meg a kisebb templommal. Ha nincs másik templom, akkor a templom nélkül maradt felekezet telket és anyagi segítséget kell hogy kapjon templom, parókia és iskola építésére és használatára. Területenként illetékes vallásügyi vegyes bizottságokat jelölt ki az országgyűlés. Egy ilyen bizottság három tagból állt, a három bevett felekezet egy-egy tagjából. Vitás esetekben e bizottságok feladata volt a döntés. Amennyiben az illetékes vallásügyi vegyes bizottság egy helyi vitás vallási ügyben nem tudott döntené, akkor a fejedelemhez kellett fellebbezni.

A fejedelem fáradságot nem kímélve tárgyalt az ilyen ügyekről a hozzá fordulókkal.

Végtelen türelemmel, ha kellett kéréssel juttatta megegyezésre a vitákat. Ez is mutatja államférfiúi bölcsességét, de többet is mutat. Azt, hogy a fejedelem minden bizonnyal becsülte a két protestáns hitfelekezetet, amelyeknek egyikéhez, a reformátushoz ősei is tartoztak. Maga a szabadságharc idején hazánkban létre jött vallási béke a különböző felekezetek kényszerű kiegyezéséből keletkezett és nem valamiféle mai ökumenikus megbékéléshez hasonló meggondolásból és érzésvilágból. Ennek az ingatag vallási békességnek egyetlen garanciája a fejedelem személye volt. Nagy kár, hogy a fejedelem nem fogadta el a szatmári békét, mert birtokait, hihetetlen tekintélyét megtartva, az országban mérsékelné tudta volna a katolikus klérus ellenreformációs protestánsüldözési törekvéseit azáltal, hogy a Habsburg kormányzati rendszeren belül a magyar törvényekben gyökerező vallási szabadság őre lett volna. Erre minden bizonnyal meg lett volna a módja, mert az 1711. április 30-án Szatmáron aláírt békében garantálták Magyarország szuverenitását, a Habsburg Birodalomba beolvasztásának veszélye ezzel elmúlt. Az erdélyi országgyűlés elismerte az 1690. évi Diploma Leopoldinum érvényességét, amellyel Erdély a mindenkor Habsburg házból való magyar királyt ismeri el fejedelmének, ennek fejében viszont az ország szuverenitása és törvényei érvényben maradnak. A Magyar Királyság a szatmári béke értelmében állami létét, külön törvényhozását, kormányhivatalait, a vármegyék önállóságát megtarthatta. A szabadságharcban részt vettek és özvegyeik mentesültek a megtorlás alól, vagyonukat megtarthatták. Záros határidőn belül a fejedelem is hazatérhetett, várai kivételével egész vagyonát visszakapja, erdélyi trónjáról és a magyarországi rendek vezérő fejedelmi méltóságáról kellett volna lemondania és hűséget esküdnie a királynak. I. József király a szatmári béke aláírása előtt (április 17-én) elhunyt, a trónra III. Károly néven az addigi Habsburg házbéli spanyol király lépett. A leendő király pedig Spanyolországból megüzente Bécsbe, hogy „az az akaratom, és különösképpen arra kell ügyelni, hogy ezzel a nemzettel nagyobb megértéssel kell bánni, s elejét kell venni azon panasznak, hogy a németek elnyomják.” Ez azt mutatta, hogy III. Károly tanult a XVII. századi és a Rákóczi-szabadságharcból és Magyarországot a szatmári béke szellemében kívánta kormányozni, ami meg is valósult. Háromszáz év távlatából tekintünk vissza megbecsüléssel II. Rákóczi Ferenc szabadságharcára és a Rákóczi család nevezetes tagjaira.

ELEFÁNTOK KROKODILKÖNNYEI

AVAGY GYÁSZOLNAK-E AZ ÁLLATOK

Mit mond erről a Teológiai-Zoológiai Intézet alapítója?

A kis elefánt holtan fekszik a földön, mozdulatlanul, lábai kinyúlva. A nagy felnőttek csendben téblábolnak. A müncheni állatkertben a Lola nevű elefánt bébi kimúlt, s a csorda tagjai szomorkodva ott maradtak mellette. Valóban tudnak „gyászolni” az állatok? A Teológiai-Zoológiai Intézet évek óta kutatja az állatok magatartását, keresi a választ erre a kérdésre. Mire jutottak? Források: evangelisch.de, Anne Kampf cikke nyomán; video, gyászoló elefántok: www.geo.de/GEO/natur/tierwelt/63983.html; theologische-zoologie.de. Írta: Dr. Békefy Lajos.

Institut für
Theologische Zoologie

Az elefántok igénylik a búcsúzást

A felnőtt állatok ormányukkal újra és újra megérintették a kis Lolát, mintha ébresztgetnék vagy éppen így vennének tőle búcsút. A hellbrunni állatkert gondozói a halott elefánt bébit visszavitték az elefántházba, mert tudták, hogy az elefántoknak szükségük van a búcsúra. Mindenek előtt a 22 éves anyaelefántnak, Panangnak.

Korábban egy kutatócsoport, amelyik az állatok magatartását figyelte, hasonló jelenségre lett figyelmes a kenyai szavannákon. Egy fiatal nőstényelefánt holtan feküdt a földön, a csorda lassan, méltóságteljesen közeledett hozzá, majd agyaránál meg-megtaszították az „elefánt dámát”. De az nem mozdult. Egy erős hím teljes erejével megpróbálta mozgasra bírni, de neki sem sikerült. Órákon át végzett a csorda „virrasztást”, elvonultak, majd újra és újra visszatértek ébresztgetni a holtat.

Az állatok „halotti rítusai”

De a kutatók más állatoknál is megfigyeltek hasonló „halotti

rítusokat”. Gorillaanyák halott bébijüket napokon át cipelik, szinte le sem teszik az élettelen testet. A nyugat-afrikai nemzeti parkban egy csimpánzhölgy kimúlt, ekkor az egész csapat odagyűlt köréje, utolsó búcsúra, s amikor a nemzeti park dolgozói elszállították a helyszínről, mind egyikük némán, hallgatagon állt, szemlélte a „távózót”, s a csapat tagjai egymás karját összefonva szomorkodtak. A monogám kapcsolatban élő madarak is mutatnak hasonló jeleket. Nemrég az észak-német Stralsundban lezárták azt a vasúti pályaszakaszt, ahol egy hatyú gyászolta elhunyt párját, s nem akart semmiképpen sem eltávozni a sínekről, ahol hatyúpárja feküdt.

Mit mond a zoológus és a teológus?

„Az állatok között vannak olyanok, amelyek kifejezetten erős gyászreakciót mutatnak, amikor kihal közülük valamelyik társuk” - mondja a holland zoológus és magatartáskutató, Frans de Waal, aki az egyik atlantai/USA kutatóközpontban dolgozik. „Nyilván, az állatok nem értenek

semmit a halálból, hanem csak reakcióik vannak arra, amikor valami végleges törés vagy veszteség következik be körülöttük. De felméri a helyzetet. Érzékelik, ha egyik társuk többé már nem lélegzik, nem mozog, s hogy akkor ott valami végérvényes történt. Ez fájdalmat ébreszt bennük” - magyarázza a magatartáskutató.

Az állatok gyásza valójában két motívumból áll össze - értelmezi a szokatlan jelenséget Rainer Hagencord biológus-teológus, aki a müncheni Teológiai-Zoológiai Intézetet alapította.

Az egyik motívum az erős érzelem. A nagy testű állatok is képesek olyan érzelmekre, mint az emberek: erős szeretetkötődést mutatnak elveszett társuk iránt, szomorkodnak, de nyugtalanná is válhatnak, olykor igen erőszakossá a fájdalom miatt. Vannak olyanok, melyek hosszan tartó koplalással reagálnak a veszteségre.

A másik motívum az állati gyásznál a közösségi magatartásforma átvétele és betartása. Jól látható ez főként az elefántcsordában. Az állatok ismerik

egymást, mindegyiknek meg van a sajátos szerepe a csoporton belül. Ezért a veszteség az egész csorda szempontjából fájdalmas, mert így elvesz egy, a csoport szempontjából fontos szociális láncszem, illetve szerep - mondja Frans de Waal. Az ösztönös állati rituálék az összetartozás, az egymásra figyelés erős és beszédes, kifejező jelei.

Az állatok „világzemlése”, benne a szomorúság és a gyász képessége azt mutatja, hogy igen fejlett a szociális érzékük. Ezért állnak még jó ideig elvesztett csoporttagjuk kihűlt teste mellett, és simogatják így-úgy azt. Mint az elefántok a kis Lolát. Fajuk élő és holt tagjai iránti gyengédségük nem csak meghatározó, hanem bizony nagyon is elgondolkodtató.

Nőegyesületi konferencia – Deregnő

2012. június 17-én vasárnap délután tartotta meg éves országos konferenciáját a szlovákiai magyar Nőegyesület. Az ünnepi alkalmon Blanár Erik, kiskéresi lelképásztor szolgált igehirdetéssel. Ezután az országos elnök, Fülöp Angéla tartot-

ta meg éves beszámolóját, amelyben köszönetet mondott az eddig elvégzett munkáért, és kitartásra és újabb szolgáltatokra buzdította a nőegyesület tagjait. Csoma Annamária pedig felolvasta azt a statisztikát, amely felméri a Nőegyesület tényleges

taglétszámát, amely szerint, egyházunk négy egyházmegyéjében működik a nőszövetség ebben a szervezeti formában.

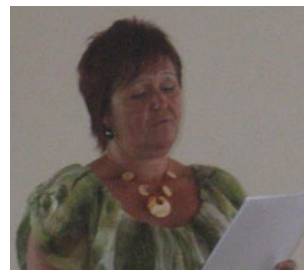
A pénztári beszámolót követően, a kiskéresi Mustármag bábcsoport egy Pancsnellő történetet adott elő, hiteles tükröt tartva a közönség elé arról, hogy az emberek értékrendje milyen könnyen felborulhat, ha az igaz Isten helyett tárgyakba vetik bizalmukat. A gyermekek színvonalas műsora Blanár Gabriella vezetésével valósulhatott meg, aki fáradtságos, ugyanakkor örömmel végzett munkával álmolta meg és vezeti, szervezi a báb-

csoport munkáját.

A nagy sikert aratott előadás után a meghívott és megjelent vendégek a Nőszövetség himnuszát énekelve („Az Úr csodásan működik”) mondtak köszönetet Istennek ezért az áldott alkalomért, majd szeretetvendégségen elkezdődött a beszélgetés az immár jó ismerősök között.

Györky Sz.

A Kárpát-medence Reformátussága

Az Úr Félelmében ünnepeltek

„Elődeink mindig tudták szemeiket az égre emelni, megtalálták a segítség kiapadhatatlan forrását” – mondta előadásában Huszár Pál, dunántúli főgondnok. A körömdi sportcsarnokban 2012. június 20-án délután ünnepi istentiszteletet tartottak a Dunántúli Református Egyházkerület fennállásának négyszáz éves évfordulója alkalmából.

A körömdi Batthyány kastélyban tartották 1612. június 19-én és 20-án az első dunántúli református zsinatot, melyen püspököt is választottak maguknak a helvét hitvallású protestánsok. Ezt az eseményt tekintik a dunántúli egyházkerület megalakulásának. A kerületben számos program, ünnepség zajlik a jubileumi évben, a szerdai körömdi istentisztelet az egyik központi megemlékezés volt.

Éneklő emlékenet

Az ünnepség nem sokkal tizenkét óra után kezdődött, amikor az ünnepelő menet – élén az egyházkerület vezetése és Kövér László, a rendezvény fővédnöke, benne a Generális Konvent tagjai, a dunántúli egyházmegyéik és gyülekezetek képviselői és a dunántúli református iskolák küldöttségei – a Batthyány kastélytól a sportcsarnokhoz vonult. Az éneklő sokaság útbajette a református templomot is, ahol emléktáblát avattak.

„Nem hatalommal és nem erőszakkal, hanem az én lelkeimmel! – mondja a Seregek Ura” – a Dunántúli Református Egyházkerület vezérigéjével köszöntötte Steinbach József püspök mindazokat, akik

eljöttek hálát adni azért, hogy Isten négyszáz éven át megtartotta a dunántúli reformátusokat. Az istentiszteleten Bölcskei Gusztáv, a Magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkes elnöke hirdette az Igét, a Péld 1,7 alapján.

Az Úrnak félelme a bölcsesség kezdete

„A kezdettel jó tisztában lenni, mert ha már ott elromlik valami, azt utólag nehéz kijavítani” – kezdte ünnepi igehirdetését a püspök. A négyszáz évvel ezelőtti eseményekről szólva elmondta: „Ez a kezdet nem akart mást, mint odaigazítani az akkor élők életét ahhoz a kezdethez, mely az Élő Istentől jön. Odarendelni magát a kezdet alá, amely meg tud tartani, fel tud emelni.”

„Az Úr félelme nem fobia – fogalmazott Bölcskei Gusztáv –, hanem valami egészen más: annak a komolyan vétele, hogy Isten nem szórakozik velünk, mi se szórakozhatunk vele.” Mint mondta, Isten az erőfeszítést, a teljes odaadás kívánja, s ez az erőfeszítés sokszor megmutatkozott a dunántúli reformátusok életében, de mindig talpra tudtak állni a megaláztatás és a kisemmizés után.

Komolyan venni Isten Isten voltát, s az ember ember voltát – így összegezte a püspök az istenfélelmet. „Akiben az Úr félelme ott van, az tudja: az egyház életének középpontjában nem elvont igazság áll, hanem a megigazított élet” – tette hozzá. Végül Bölcskei Gusztáv azt kérte: „áldja meg Isten a ti jubileumotok ezzel a lelkülettel, hogy az Úr

félelmében felegyenesedve járjatok”.

Egy folyamat fordulópontja

Szakál Péter, az istentiszteletnek otthont adó őrségi egyházmegye esperese imádsága után Huszár Pál, a zsinat világi elnöke, egyben dunántúli főgondnok tartott előadást a jubiláló egyházkerület megalakulásának körülményeiről. „Négyszáz év emberi mértékkel olyan nagy, hogy előírja számunkra a tisztelgést és a hálát” – mondta, hozzátéve, hogy jó alkalom ez az elődök lelki értékeinek megismerésére és a levont tanulságok hasznosítására jövőnk tervezésében. „Elődeink mindig tudták szemeiket az égre emelni, megtalálták a segítség kiapadhatatlan forrását. Ezért lehetünk mi ma itt” – fogalmazott.

Az egyházkerület kialakulása csak jelképesen köthető egy dátumhoz – derült ki az előadásból –, az önállósodási folyamat korábban kezdődött, s a későbbi események teljesítették ki a folyamatot. Fontos előzmény volt a szintén 1612-es köveskúti zsinat, melyen lerakták a református egyházszervezet alapjait. A körmenői zsinaton Patai Istvánt választották református püspöknek, aki bele is kezdett az egyházszervezői munkába. „Fordulópont volt a körmenői zsinat: a dunántúli reformátusok először választhattak maguknak legfelsőbb szintű egyházi vezetőt” – mondta Huszár Pál.

A szolgáló lelkület elismerése

Az istentisztelet ünnepi műsorral folytatódott, melyen az egyesített református rézfúvós zenekar is játszott. Az ünnepség végén Bebes István, Körmen polgármestere üdvözölte az ünnepelő gyülekezetet, majd Majthényi László, a Vas Megyei Közgyűlés alelnöke adta át Vas Megye elismerő oklevelét Steinbach Józsefnek, megköszönve a dunántúli reformátusság szolgáló lelkületét és méltatva építő közösségét.

www.reformatus.hu

Törekedni az összefogásra

A Generális Konvent 2012. június 19-20-i ülésének zárónyilatkozata

A Kárpát-medencei magyar református egyházak, egyházkerületek és egyházmegyék tanácskozó testülete a Generális Konvent sorrendben hetedik ülését a Dunántúli Református Egyházkerület meghívására Szombathelyen tartotta 2012. június 19-én és 20-án. A tanácskozáson részt vettek a diaszpóra képviselőiben az amerikai és a nyugat-európai magyar reformátusok képviselői is.

A Konvent közössége Isten iránti hálaadással osztozott a Dunántúli Református Egyházkerület 400 éves fennállása megünneplésében Körmen városában. Az ünnepi eseményekkel és kötetlen beszélgetésekre is lehetőséget adó alkalmakkal gazdagított tanácskozás a Kárpát-medencei magyar reformátusság egysége megjelenésének és megélésének különleges alkalma volt. A Konvent beszámolókat hallgatott meg a magyar református egység elmúlt egy

esztendei eseményeiről, a bizottságok és különböző testületek munkájáról, valamint a közös költségvetés 2011. évi eredményéről és 2012. évi tervezetéről. A Generális Konvent közössége köszönettel vette a Liturgiai Bizottság több éves munkája nyomán formálódó közös istentiszteleti példatár munkálatainak előrehaladásáról szóló beszámolót.

A Konvent megbízásából elkészült a Heidelbergi Káté új magyar fordítása. A Heidelbergi Káté megjelenésének 450. évfordulója alkalmából a Generális Konvent 2013 júniusára összehívja a Magyar Református Egyház Zsinatát, amelynek napirendjén a Káté új magyar szövegének elfogadása és a közös alkotmány néhány ponton szükségessé vált módosítása szerepel. A Konvent határozatot hozott arról is, hogy a Heidelbergi Káté fordítását a Magyar Református Egyház

készíttesse el és adja ki a Kárpát-medencei reformátusság anyanyelvén.

A Generális Konvent úgy határozott, hogy június 4-ét, a Nemzeti Összetartozás Napját felveszi a magyar reformátusok számára javasolt jeles napok sorába. A Konvent kéri a gyülekezeteket, hogy a presbitériumok döntése alapján harangozzanak mind május 22-én, a Magyar Református Egység, mind június 4-én, a Nemzeti Összetartozás Napján.

A Generális Konvent aggodalommal értesült arról, hogy ismét veszélybe került a kárpátaljai magyar református iskolák működése.

Ezért kéri a magyar kormány illetékeseit, hogy kísérjék fokozott figyelemmel a nemzeti jelentőségű intézmények fenntartását.

Szombathelyen és Kőrmenden, megélve a testvéri összetartozás erejét és az egység örömét, a Generális Konvent közössége buzdítja a Kárpát-medence magyarságát, hogy a rövid távú politikai érdekek által vezérelt belső és külső megosztottság ellenére törekedjen az összefogásra és a közösségben megtapasztalható érdek nélküli összetartozás megélésére.

reformatus.hu

Izrael – Ország? Nemzet? Gyülekezet?

A második visszatérési hullám 1904-1914

A nagy bevándorlási hullám idején minden évben nagy számban érkeztek zsidók Oroszországból és Lengyelországból, mintegy 35.000-en. Indítástuk az újkori Izrael állam megalapításának zionista ideológiájából merítették. Igaz, a pogromok is megtették a magukét. Az első világháború kitörésével a bevándorlási hullám lecsillapodott. Az akkori bevándorlók közt volt Abraham Isaak Kook főrabbi is, aki 1904-ben érkezett Izraelbe. Tanult rabbiként a modern vallásos zionizmus lelki atyja lett, mint az első zsidó telepések egyike. Ő volt az, aki összekötötte a Törvényt és a munkát. Ebben az évben 85.000 zsidót mutatott ki a népszámlálás. Az első visszatérési hullámban érkezettekkel eltérően most főleg egyedülálló fiatalok érkeztek, akik szocialista eszméket vallottak és a zsidó államot nemzeti alapokon kíván-

ták létrehozni. Voltak azonban idősebbek és családosok is, akik inkább a nagyobb településeken kerestek új otthonot, s inkább földműves közösségekben dolgoztak. Míg az első hullámban főleg földművesek érkeztek, a másodikban az alkalmazottak és munkások voltak többségben. Jemenből is érkeztek ebben az időben bevándorlók, mozgáskor Hapoel Zayir-nak nevezték. A korábban Jemenből érkezett családok segítségével Jaffában és Jeruzsálemben telepedtek le. A családi ház tulajdonlása főleg ezeknek a bevándorlóknak jelentett gondot, mivel sokan közülük jómódúak voltak korábbi hazájukban. A második bevándorlási hullámmal érkezettek hozták létre a Kibbutz rendszert. Ezek a zsidók alapították 1909-ben a Földközi-tenger partján az első modern zsidó várost Tel Aviv-ot. Ők hozták létre a zsidó

letelepedőket vigyázó első védelmi alakulatokat, Schomer- Vigyázó néven. És ők voltak az első politikai pártok, egészségügyi intézetek és szakszervezetek megalapítói is. Az oktatás nyelve a héber lett a létrejövő főiskolán is. A bevándorlók között voltak művészek, írók, újságírók és a kultúra más képviselői is. Ők rakták le az izraeli média és irodalom alapjait.

Aviel Schneider,
fordította CsL

Max Lucado: Értékes vagy - Történet a foltmanókról

A foltmanók kicsi, fából készült emberkék voltak. Mindannyian Éli fafaragómester keze alól kerültek ki. A mester műhelye messze fent a hegyen állt, ahonnan szép kilátás nyílt a foltmanók kicsiny falujára. Mindegyik manó más módon volt. Egyiknek nagy volt az orra, a másinak a szája. Némelyek magasak voltak, mások pedig alacsonyok. Egyesek kalapot hordtak, míg mások kabátot viseltek. Két dolog azonban közös volt bennük: ugyanaz a fafaragó készítette őket és ugyanabban a faluban laktak. A foltmanók egész életükben minden

áldott nap matricákat osztogattak egymásnak. Minden manónak volt egy doboza tele arany csillag matricákkal és egy másik doboza tele szürke pontokkal. Naphosszat a falut járták és mást sem csináltak, mint csillagokat vagy pontokat ragasztgattak egymásra. A csinosak és jóvágásúak, akik szépen csiszoltak és fényesre festettek voltak, mindig csillagot kaptak. De akik érdes fából készültek, vagy már patogott róluk a festék, azok bizony csak szürke pontra számíthattak. A tehetségesek is csillagot kaptak. Némelyikük könnyedén a feje fölé

emelt hatalmas fa rudakat vagy átugrott magas dobozok fölött. Mások bonyolult szavakat használtak vagy gyönyörű dalokat énekeltek. Őket mindenki elárasztotta csillaggal. Némely foltmanónak egész testét csillagok borították! Persze mindig nagyon jól érezték magukat, mikor csillagot kaptak. Így aztán újabb és újabb dolgokat találtak ki, hogy ismét kiérdemeljék a csillagot. Mások viszont nem voltak olyan ügyesek. Nekik mindig csak szürke pont jutott.

Pancsinelló is ilyen foltmanó volt. Próbált magasra ugrani, de mindig csak nagyot esett. Erre persze rögtön köréje gyűltek néhányan, hogy ráragasszanak egy-egy szürke pontot. Néha eséskor megkarcolta a testét. Ilyenkor újabb pontokkal halmozták el. Aztán, ha megpróbálta kimagyarázni az esetet, biztos valamit bután fogalmazott meg, amiért persze még több pontot ragasztottak rá. Egy idő után olyan sok szürke pont lett rajta, hogy már az utcára sem mert kimeni. Félt, hogy valamit megint elügyetlenkedik, például elfelejt sapkát húzni, vagy belelép egy tócsába, és ezzel még több rossz pontot szerez. Sőt, néha már minden ok nélkül is ráragasztottak egy-egy szürke pontot, pusztán azért, mert látták, már úgyis olyan sok van rajta. "Sok szürke pontot érdemel - mondogatták egymásnak. - Ő aztán tényleg nem jó foltmanó!" Egy idő után maga Pancsinelló is elhitte ezt. „Nem vagyok jó foltmanó” - gondolta. Amikor nagy ritkán kiment az utcára, csak olyan manókkal lófrált, akiken szintén sok szürke pont volt. Köztük jobban érezte magát. Egy nap találkozott egy olyan

manóval, aki egészen más volt, mint a többi. Nem volt rajta sem csillag sem pont. Egyszerűen foltmanó volt. Lúciának hívták. Nem mint ha az emberek nem ragasztottak volna rá matricákat - csak azok egyszerűen nem maradtak meg rajta! Némely manó emiatt felnézett rá, és ragasztott rá egy csillagot. De a csillag leesett! Mások lenézték, mert nem volt egy csillaga sem, és raktak rá egy szürke pontot. Ám az is leesett!

„Én is ilyen akarok lenni!” - gondolta Pancsinelló. - Nem akarom, hogy mások jeleket rakjanak rám!” Megkérdezte a matrica nélküli famanót, hogyan lehetséges, hogy neki nincs egyetlen matricája sem. „Ó, nem nagy ügy!” - válaszolta Lúcia. - Egyszerűen csak minden nap meglátogatom Élit.” „Élit?” „Igen, Élit a fadaragót. Jót ücsörgök a műhelyében.” „De miért?” „Majd megtudod! Menj el hozzá, fel a hegyre!” Ezzel a matrica nélküli manó megfordult és elment. Szerinted egyáltalán szóba áll majd velem?” - kiáltott utána Pancsinelló. De Lúcia ezt már nem hallotta meg. Így aztán Pancsinelló hazament. Leült az ablak elé és nézte, hogyan rohángálnak ide-oda a manók csillagokat és szürke pontokat osztogatva egymásnak. „Ez így nincs rendjén” - suttogetta, és elhatározta, hogy elmegy Élihez. Felkapasz-

kodott a hegytetőre vezető keskeny ösvényen, és belépett a nagy műhelybe. Szeme-szája elállt a csodálkozástól az óriási bútorok látán. A hokedli a feje búbjáig ért. Lábujjhegyre kellett állnia, hogy rálasson a munkapadra. A kalapács nyele olyan hosszú volt, mint az ő karja. Pancsinelló nyelt egy nagyot, és elindult kifelé. Ekkor meghallotta a nevét. „Pancsinelló!” - hallatszott egy mély, erős hang. Pancsinelló megállt. „Pancsinelló! Örülök, hogy látlak! Gyere közelebb, hadd nézlek meg!” Pancsinelló megfordult és ránézett a nagydarabszakállas mesterre. „Te tudod a nevemet?” - kérdezte a kis manó. „Persze, hogy tudom! Én alkottalak!” Éli lehajolt, felemelte és maga mellé ültette a padra. „Hm” - szólalt meg a mester elgondolkozva, miközben a szürke pontokat nézte. „Úgy látom gyűjtöttél néhány rossz pontot!” „Nem akartam, Éli! Tényleg nagyon próbáltam jó lenni!” „Gyermelem, előttem nem kell védekezned, én nem foglalkozom azzal, mit gondolkodnak rólad a foltmanók.” „Tényleg?” „Tényleg. És neked sem kellene. Hát kik ők, hogy jó vagy rossz pontokat osztogassanak?” Ők is ugyanolyan foltmanók, mint te. Amit ők gondolkodnak, az semmit sem számít, Pancsinelló. Csak az számít, amit én gondolok. És szerintem te nagyon értékes manó vagy!” Pancsinelló felnevetett. „Én értékes?! Ugyan mitől? Nem tudok gyorsan járni. Nem tudok magasra ugrani. A festék repedezik rajtam. Mit számítok én neked?” Éli Pancsinellóra nézett, rátette a kezét a kis faválfakra, majd nagyon lassan így szólt: „Az enyém vagy! Ezért vagy értékes ne-

kem.” Pancsinellóra még soha senki nem nézett így - különösen nem az, aki alkotta őt. Nem is tudta, mit mondjon. „Minden nap vártam, hogy eljössz!” - folytatta Éli. „Azért jöttem el, mert találkoztam valakivel, akin nem voltak matricák” - mondta Pancsinelló. „Tudom. Mesélt rólad.” „Rajta miért nem tapadnak meg a matricák?” A fadaragó nagyon kedvesen beszélt: „Azért, mert elhatározta, hogy neki fontosabb, amit én gondolok róla, mint az, amit mások. A matricák csak akkor ragadnak rád, ha hagyod.” „Micsoda?” „A matricák csak akkor ragadnak rád, ha fontosak neked. Minél jobban bízol az én szeretetemben, annál kevésbé aggódsz a matricák miatt. Érted?” „Hát, még nem nagyon...” Éli elmosolyodott. „Idővel majd megérted. Most még tele vagy szürke pontokkal. Egyelőre elég, ha minden nap eljössz hozzám, hogy emlékeztethesselek rá, mennyire fontos vagy nekem.” Éli letette Pancsinellót a földre. „Ne felejtse el - mondta, miközben a foltmanó elindult az ajtó felé -, hogy nagyon értékes vagy, mert én alkottalak! És én sohasem hibázom!” Pancsinelló nem állt meg, de magában ezt gondolta: „Azt hiszem, komolyan mondja! „És miközben ezt gondolta, már le is gurult róla egy szürke pont.